RADOSNA VIJEST

MISIJSKI INFORMATIVNI LIST

BROJ 1 GODINA I CIJENA 3,50 D

IZ SADRŽAJA:

Uvodna riječ
Upoznajmo misijske dokumente
Velike simpatije prema crkvi u Japanu
Statistike stanovništva
Zanimljive teme: afričko pleme Felupe
Djela apostolska u usporavanju
Iz urednikova ugla
Mučenik Bošković, naš misionar u Bugarskoj

DA VJERNICI PREPOZNAJU U KORIZMENOM VREMENU KARAKTER KRŠTENJA I POKORE – MOLIMO GOSPODINA!

(nakana Pavla VI za veljaču)

DA RIJEČJU I DJELOVANJEM NAVIJEŠTAMO RASPETOG KRISTA, BOŽJU SVEMOĆ I MUDROST – MOLIMO GOSPODINA!

(nakana Pavla VI za ožujak)

22597

SADRŽAJ:

(Cjeloviti sadržaj prvog broja misijskog dvomjesečnog časopisa „Radosne vijesti")

1) Uvodna riječ . . . 1
2) Briga za malene . . 3
3) Misijska odgovornost Župa . 4
4) Upoznajmo misijske dokumente 5
5) Katolici Pakistana i Bangladeša 6
6) Kinezi prihvaćaju katolicizam 8
7) Smjernice svete Kongregacije za Evangelizaciju Naroda . . . 9
8) Velike simpatije prema Crkvi u Japanu . . . 10
9) Pomozimo najbližima 11
10) Molitva 11
11) Statistike prema zadnjem popisu stanovništva . 12
12) Za ljubav 13
13) Kruh svagdanji naših misionara 14
14) Crkva i dostojanstvo čovjeka. Govori predsjednik Nyerere . 15
15) Zanimljive teme – Afričko pleme Felupe 16–20
16) Papinska Misijska Društva: Papinsko Društvo za širenje Vjere. Papinsko Društvo sv. Petra Apostola. 21
17) Muslimansko-katolički dijalog težak? 22
18) Crkva je ili misijska, ili zakržljala 22
19) Ujamaa, što je to? 23
20) Biskupija Baudouinville u Zaire-u. Afrički biskup nas upoznaje sa svojom biskupijom. . 24
21) Što to neće mladi naraštaj? . . . . .
22) „Djela apostolska" u usporavanju? . . . 26
23) „Idite i naučavajte . . ." 27
24) Japanski narod cijeni kršćanski moral . . 28
25) Šta su to misijski instituti? 30
26) Pismo gosta iz Afrike, koji putuje – k nama. 31
27) Mučenik Bošković, naš misionar u Bugarskoj. 32
28) Iz urednikovog ugla 32

☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆☆

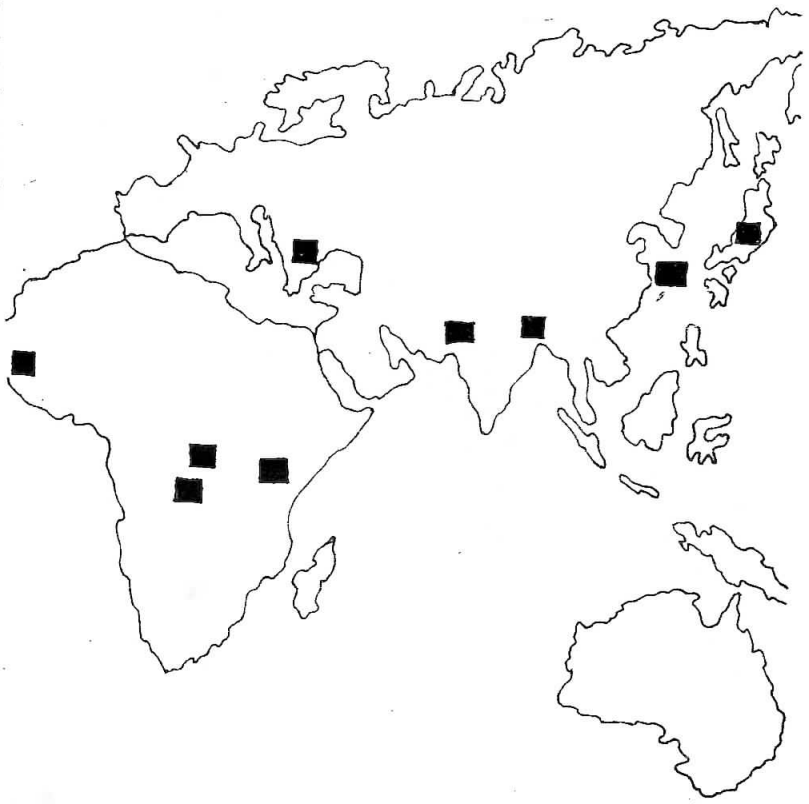

Izdaje:
Misijska centrala pri Nadbiskupskom ordinarijatu Sarajevo, Radojke Lakić 7 Sarajevo
Telefon 39-239

Glavni i odgovorni urednik:
Zvonimir Baotić

Tehnički urednik:
Anto Testen

Godišnja pretplata:
din. 21.–

Polugodišnja:
din. 10,50

Cijena pojedinog primjerka:
din. 3,50

Štampa:
NIP „Oslobođenje", Sarajevo

Za štampariju:
Petar Skert

Izlazi dvomjesečno

Radosna vijest

Tako smo (eto) nazvali svoj misijski list, s kojim izlazimo pred našu katoličku javnost. Reći će se možda: zar i opet novi list? Zar ih već nemamo dosta? I profanih, svjetovnih, i crkvenih, vjerskih. Naša je publika prezasićena. Ne može ni izdaleka konzumirati svega, što joj se putem štampe nudi.

Možda je to istina. Još prije rata bolovali smo od hipertrofije katoličkog tiska. Mi smo Hrvati malen narod, pa smo ipak imali preko 80 vjerskih listova. Nisu, istina, svi bili listovi velikog formata, a nisu svi bili ni namijenjeni širokoj publici. Pa ipak se je osjećalo rivalstvo i nadmetanje. Većina ih je tek životarila. Samo par njih moglo se je pohvaliti visokom nakladom.

Onda je došao drugi svjetski rat. Taj je ništio i harao. Posljedice su bile katastrofalne. Ni danas se još nismo od njih izliječili. Uz ostalo izgubili smo čitavu katoličku štampu. U novu, socijalističku Jugoslaviju ušli smo bez ijednog katoličkog lista. S vremenom smo se ipak snašli. Javljali su se tu i tamo novi listovi, uglavnom namijenjeni svećenicima. Sve je u njima bilo, prema tome, ograničeno: i tematika, kojom su se bavili, i publika, na koju su mogli reflektirati.

Prvi list namijenjen širokoj katoličkoj javnosti bila je „Blagovijest". Prvi njezin broj izišao je u Skopju, dva ili tri sljijedeća u Nišu, a onda se je preselila u Beograd. Tu izlazi i danas. „Blagovijest" – da budemo točni „Blagovest" – bila je čitav niz godina j e d i n i katolički list svoje vrste. Tek prije nekoliko godina, za vrijeme Drugog Vatikanskog koncila, počeli su se javljati drugi. Gotovo smo dostigli predratnu razinu. Dostigli je po broju listova, a prestigli po broju pretplatnika. Hvala Bogu! Na koljenima se moramo zahvaljivati Bogu na tom čudesnom obratu, na toj izvanrednoj milosti.

Ipak, jednoga nemamo ni danas. Nemamo nijednog misijskog lista. A prije rata smo ih imali tri. I to samo na hrvatskom jeziku. „Katoličke misije", „Jeku iz Afrike" i „Crnče", osim stalnih misijskih rubrika gotovo po svim drugim katoličkim listovima. Slovenci su opet imali svoj misijski list.

Sada smo napokon odlučili da popunimo i tu prazninu. „Misijsko Vijeće Biskupske Konferencije Jugoslavije", kojemu je predsjednik Vrhbosanski Nadbiskup, ovlastilo je nacionalnog direktora Papinskih misijskih društava za hrvatsko jezično područje, da počne izdavati misijski list. S vremenom može se takav ili sličan list pojaviti i na slovenskom jeziku.

I evo njegov prvi broj izlazi danas. Mi smo mu dali ime „Radosna Vijest". Ne bez razloga.

ZAŠTO „RADOSNA VIJEST"?

Evo, zašto. Bog je svoju poruku svijetu nazvao evanđeljem, radosnom vijesti. „Evo, javljam vam „veliku radost", koja je za sav narod: Danas vam se u Davidovu gradu rodi Spasitelj, Mesija i Gospodin." (Lk. 2, 10–11.)

Tu radosnu vijest, koju svijetu najprije navijestiše anđeli, sam Spasitelj i njegovi apostoli pronesoše svim širinama zemlje. Vijest o Bogu, zajedničkom Ocu svih ljudi. Vijest o milosti otkupljenja po Kristovoj žrtvi na drvetu križa. Vijest o slavi i snazi njegova Uskrsnuća. Vijest o vječnoj sreći u Božjim nebesima, koju sluti i za kojom čezne svako ljudsko srce.

Radosne se vijesti moraju radosno primiti. Radosno, ali i poslušno. Tako i Kristova radosna vijest. Ona traži od nas, razumnih Božjih stvorova, potpunu podložnost čitava ljudskog bića Bogu. „Prva je i najveća zapovijed u Zakonu: Ljubi Gospodina, svojega Boga, svim svojim srcem, svom svojom dušom i svom svojom misli!" (Mat. 22, 37.)

Bog je u svojim zahtjevima totalitaran. Traži sve. „Nitko ne može služiti dva gospodara. Ili će jednoga mrziti, a drugoga ljubiti, ili će uz jednoga prianjati, a drugoga prezirati. Ne možete služiti Bogu i mamoni." (Mat. 6, 24.) – „Tražite najprije kraljevstvo Božje!" (Mat. 6, 33.). Bog nije zadovoljan bilo čim. Bogatom mladiću uputio je Krist zahtjev: „Prodaj sve, što imaš, i podaj siromasima, i imat ćeš blago u nebu. Tada dođi i pođi za mnom!" (Lk. 18, 22.)

Krist traži, da se ne uplićemo u nepotrebne zemaljske brige i da ne zgrćemo zemaljskog blaga. Bogatašu, koji je napunio svoje žitnice misleći, da se je time osigurao za mnoge godine, Bog je rekao:

„Luđače, još ovu noć tražit će tvoju dušu od tebe, a ono što si sakupio, čije će biti?" (Lk. 12, 20.)

Eto, to je Kristova radosna vijest. Dužni smo je primiti. I razumjeti sve do „ludosti križa". (1. Kor. 1, 18.). „Tko hoće da ide za mnom, neka se odreče samoga sebe, neka uzme svoj križ svaki dan i neka tako ide za mnom! . . . Jer što koristi čovjeku, ako dobije sav svijet, a izgubi samoga sebe i propadne?" (Lk. 9, 23–25.)

NAŠE SVJEDOČENJE „RADOSNE VIJESTI"

Radosnu vijest dužni smo ne samo primiti, nego i drugima navješćivati. Nastojati, da je i drugi prime. Jer ako smo uvjereni, da „pod nebom nema drugog imena, po kojemu treba da se spasimo" (Dj. Ap. 4, 13.), osim Kristova imena, onda smo dužni za to ime svjedočiti riječju i životom.

Sva aktivnost apostola i učenika Kristovih bila je u službi ovoga svjedočanstva. „I bit ćete mi svjedoci u Jeruzalemu i po svoj Judeji i Samariji i sve do kraja zemlje." (Dj. Ap. 1, 8.)

Apostoli su to svjedočanstvo za Krista i njegovo Evanđelje shvatili kao svoju svetu, neotuđivu dužnost. Dužnost, od koje ih ne može ništa ispričati. Dobro su oni zapamtili Kristovo upozorenje: „Tko se stidi mene i mojih riječi, toga će se stidjeti i Sin Čovječji, kada dođe u svojoj slavi, Očevoj i svetih anđela." (Lk. 9, 26.)

Može li dakle s toga vidika biti ikakve sumnje, da moramo svjedočiti za Krista u svakoj prilici i u svakom vremenu? Naše svjedočanstvo ne smije biti ljudska retorika, kojoj je svrha da privuče pažnju ili probudi interes za kakav zemaljski cilj. Iza našega svjedočanstva Kristovoj radosnoj vijesti mora stajati čvrsto osobno uvjerenje, punina vjere, koja se prelijeva i prelazi na druge kao snaga i život.

Zanimljivo je, da su Kristu potrebna ljudska svjedočanstva i ljudski svjedoci. To daje posebnu vrijednost čovjeku, koji na taj način postaje „truba radosne vijesti", instrumenat ljudskog spasenja. Sa stanovišta Božje svemoći ta svjedočanstva Kristu ne bi bila potrebna. No Krist ih je htio. Krist ih je tražio. Najprije svjedočanstvo Ivana Krstitelja, a kasnije svjedočanstvo svojih apostola i svih onih, koji su apostole na ovaj ili onaj način naslijedili u službi. Tako dakle svjedočenje ulazi među bitne značajke kršćanstva, postaje osnovna dužnost Crkve.

To se svjedočenje može davati na razne načine. Prvo je svjedočanstvo riječi: *bilo one, koju Crkva službeno propovijeda, dok tumači svoju nauku, bilo privatno svjedočanstvo pojedinaca, koje ide od usta do usta. U mladoj Crkvi prvih stoljeća oba su svjedočanstva bila aktivna u širenju „radosne vijesti". Nju su svijetom pronosili ne samo ovlašteni predstavnici Crkve nego – dakako pod njezinim vodstvom – i svi ostali sljedbenici Kristovi: robovi, sluškinje, putnici, trgovci, književnici.*

Drugo je svjedočanstvo djela *u svagdanjem praktičnom životu: u privatnom, u vršenju zvanja i službe, u obiteljskom ili javnom ambijentu. Na kraju, ako je potrebno, dolazi i* svjedočanstvo krvi *ili mučeništva. „Tko izgubi svoj život radi mene, spasit će ga." (Lk. 9, 24.).*

ŠTO ĆE BITI ZADAĆA NAŠEG LISTA?

To nije teško pogoditi. Buditi interes za to veliko svjedočanstvo Evanđelju Kristovu i njegovu kraljevstvu na zemlji. Moglo bi se reći, da se taj interes među kršćanima danas smanjuje. Mnogi su ljudi danas izgubili vjeru. Kod drugih je ta vjera oslabila, dospjela – kako se kaže – u krizu. Nije onda čudo, da takvi ljudi nemaju smisla za širenje „radosne vijesti". „Nemo dat, quod non habet – Nitko ne daje onoga, čega sam nema", kaže stara latinska poslovica. Tako danas mnogi misle, da su misije postale suvišne. Čemu ljude uznemirivati? Neka vjeruju u što hoće! Glavno je, da žive po svojoj savjesti. Bog može i kroz sporedna vrata uvesti ljude u nebo. Harmonija među ljudima, mir i blagostanje važniji su od navješćivanja vjere.

Eto, tako danas umuje generacija, koja je izgubila vjeru. A gdje nema vjere, nema ni ljubavi za duše. Na to nas je upozorio sam Isus, kada je svojim učenicima govorio o svršetku svijeta: „Jer će bezbožnost uzeti maha, ljubav će ohladnjeti kod mnogih." (Mat. 24, 12.).

Crkva, međutim, drugačije misli. Ni danas nije jenjao njezin smisao za misije. I danas se ona trudi, možda više nego ikada, da po svem svijetu naviješta Kristovu „radosnu vijest". Na 2. Vatikanskom koncilu saborski Oci, na čelu sa Svetim Ocem Papom, donijeli su u 6 opširnih poglavlja dekret o misijskoj djelatnosti Crkve. Crkva se ne može iznevjeriti mandatu Kristovu. Ona mora širiti Evanđelje. Ona mora propovijedati nauku spasenja. Ona se mora brinuti o dušama. U toj aktivnosti moraju sudjelovati svi, čitav Božji narod. Župske zajednice i biskupije. Biskupi i svećenici. Redovnici i redovnice. I svjetovnjaci. Svi bez razlike. Saborski oci svoj dekret završavaju riječima: „Zato zajedno sa svim vjernicima molimo, da po zagovoru Djevice Marije, Kraljice Apostola, narodi što prije dođu do spoznanja istine (1. Tim. 2, 4.), a slava Božja, koja sja s lica Krista Gospodina, da počne blistati u svim ljudima po djelovanju Duha Svetoga." (2. Kor. 4, 6.)

Taj interes za misije naš će list buditi ne samo općenito, nego i sasvim konkretno. Misijske ustanove Crkve danas su mnogostruke i solidno organizirane. Papinska misijska društva – Papinsko društvo za širenje vjere, Društvo sv. Petra Apostola za odgoj domaćeg klera, Djelo Svetog Djetinjstva i Misijska zajednica svećenika – četiri su ogranka velike misijske aktivnosti. Kod nas su ta društva malo poznata, a još manje raširena. To zapravo i nisu društva u pravom smislu riječi. To je, u stvari, redovni apostolat Crkve, redovito dušobrižničko djelovanje, usmjereno i dirigirano u pravcu misijskih ciljeva. Za djelovanje Papinskih misijskih društava nisu potrebni formalni društveni okviri, odbori ili nešto slično. Sve se to svršava u crkvi i u župskoj kancelariji. Tu će naši

BRIGA ZA MALENE

Po cijelom svijetu Crkva djeluje na dobro malenih, najpotrebnijih. Otvara škole za abnormalne, za gluhonijeme, za slijepe, za poliomijelitičare. Dječja sirotišta i obdaništa u misijama obiluju djelima milosrđa. Svaki mališan tamo sklonjen, othranjivan, odgajan i ljubljen, može nam ispričati svoju priču kako ga je društvo zanemarilo.

Na slici: Jedan od mnogobrojnih prizora brige za malene iz bolnice „Svete Obitelji" u mjestu Kodarma u Indiji.

vjernici primati svoj misijski časopis, tu će davati svoje darove za misijske potrebe, tu će dobivati poticaje za svoje misijsko oduševljenje.

I, napokon, ostaje još najvažnija dimenzija misijskog rada. Dostupna svakom, pa i najjednostavnijem, neukom vjerniku. To je molitva. „Ponizna molitva otvara nebesa" (Crkv. 35, 21.). Tu snagu Crkve moramo mobilizirati za misijske svrhe, za prodor i napredak Kraljevstva Božjeg.

Naš će list nastojati, da tu mobilizaciju ostvari. Da ujedini duše u vjeri i molitvi. Od te molitvene ofenzive misije će imati više koristi nego od svih drugih, ne znam kako plemenitih, napora na tom području.

Eto, mi smo rekli svoje. I sada puštamo u svijet svoje miljenče, svoju „Radosnu Vijest". Ona će pokucati na sva katolička srca, koja vjeruju, koja se nadaju, koja ljube. Na srca svih onih, koji „trijezno, pravedno i pobožno žive na ovome svijetu, očekujući blaženu nadu i dolazak velikoga Boga i Spasitelja našeg Isusa Krista." (Posl. Titu. 2, 12–13.)

Mi se nadamo, da će naša „Radosna Vijest" biti radosno primljena. I da će biti miljenče ne samo onih, koji je pokreću, nego i onih, kojima je namijenjena.

Dr. Smiljan Fr. Čekada,
predsjednik Misijskog Vijeća
Biskupske Konferencije Jugoslavije.

Sarajevo, na Svijećnicu 1972.

„Promicati jedinstvo najuže je povezano sa slanjem Crkve, koja je upravo u Kristu kao sakramenat ili znak i sredstvo najužeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva svega ljudskog roda" (Communio et Progressio, 18; Gaudium et spes, 42; Lumen gentium, 1).

MISIJSKA ODGOVORNOST ŽUPA

S PRAVOM JE NAŠ PRETŠASNIK USTVRDIO:
„ŽUPA KOJA ZANEMARUJE MISIJSKU DJELATNOST,
ZANEMARUJE NAJKATOLIČKIJE OD SVIH KATOLIČKIH
DJELA I NAJAPOSTOLSKIJE OD SVIH APOSTOLSKIH DJELA"
(IVAN XXIII).

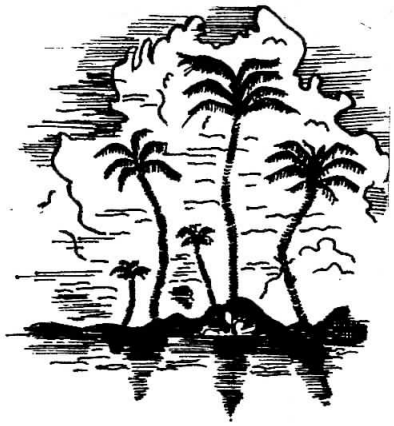

UPOZNAJMO MISIJSKE DOKUMENTE!

Na blagdan sv. Matije apostola, 24. veljače 1969, potpisan je u Rimu misijski dokumenat pod naslovom „Ecclesiae Sanctae", „čitavoj Crkvi", u kojemu se odmah na početku čita slijedeća rečenica: „Budući da mora stupiti na snagu **u čitavoj Crkvi** i biti vjerno obdržavana Odluka o misijskoj djelatnosti Crkve, koju je donio Drugi Vatikanski Sabor, i da bi sva Crkva postala uistinu misijska i narod božji bio svijestan svojih misijskih dužnosti, **neka se pobrinu mjesni biskupi da svi vjernici upoznaju samu Odluku.**

Stoga već u prvom broju ove naše „Radosne vijesti" počinjemo objavljivati cjeloviti tekst te Odluke.

PAVAO BISKUP SLUGA SLUGU BOŽJIH ZAJEDNO S OCIMA SVETOGA SABORA NA VJEČNU USPOMENU

ODLUKA O MISIJSKOJ DJELATNOSTI CRKVE

Predgovor

1. Crkva je od Boga poslana narodima da bude sveopći sakramenat spasenja. Ona nastoji radi najdubljih zahtjeva svoga katoliciteta i slušajući posebni nalog svoga Utemeljitelja (usp. Mk 16, 16) naviještati Evanđelje svim ljudima. Sami su naime apostoli, na kojima je utemeljena Crkva, slijedili primjer Kristov i „naviještali riječ istine i osnivali Crkve". Dužnost je njihovih nasljednika vršiti ovo djelo neprekidno, da „riječ Gospodnja nastavlja trčati i proslavljati se" (2 Sol 3,1) i da se Božje kraljevstvo posvuda na zemlji naviješta i uspostavlja.

U današnjim prilikama, u kojima čovječanstvu niče nov način života, i pred Crkvom, koja je sol zemlje i svjetlo svijeta (usp. Mt 5, 13–14), stoji neodloživ poziv, da sve obnovi u Kristu kako bi u njemu ljudi sazdali jednu obitelj i jedan Božji narod. Stoga ovaj Sveti Koncil, zahvaljujući Bogu za predivna djela, koja su do sada provedena plemenitim nastojanjem cijele Crkve, želi prikazati načela misijske djelatnosti i udružiti snage svih vjernika, da bi Božji narod idući uskom stazom križa posvuda rasprostranio kraljevstvo Vladara i Promatrača vijekova (usp. Crkv. 36, 19) te pripravljao put njegovu dolasku.

NAUČNA NAČELA

2. Crkva koja živi u vremenu, misijska je po svojoj naravi jer potiče iz slanja Sina i slanja Duha Svetoga po odluci Boga Oca.

Ova pak odluka potječe iz „izvora Ljubavi", to jest iz Ljubavi Boga Oca. Budući da je On Počelo bez Počela, iz kojega se rađa Sin i po Sinu proizlazi Duh Sveti, darežljivo je razdao božansku dobrotu i neprestano je dijeli time što nas iz neizmjerne i milosrdne svoje dobrohotnosti slobodno stvara, i još više, nezasluženo zove da s njim sudjelujemo u životu i slavi, tako da On koji je Stvoritelj svega, bude napokon „sve u svemu" (1 Kor. 15, 28) ostvarujući ujedno i svoju slavu, i naše blaženstvo. Jer Bogu se svidjelo da ljude zove na sudioništvo u svom vlastitom životu, i to ne samo jednog ili drugog, bez ikakve međusobne veze, nego ih je htio sve ujediniti u jedan narod u kome će se njegovi rasuti sinovi sabirati u jednu organsku cjelinu (Iv. 11, 52).

SLANJE SINA

3. Ovaj opći Božji plan za spasenje ljudskog roda ne ostvaruje se samo nekako skriveno u duši ljudi, ili nastojanjima, makar i vjerskim, kojima ljudi na mnogo načina traže Boga, ne bi li ga možda naslutili i našli, premda nije daleko ni od jednoga od nas (usp. Dj. 17, 27): – i ova nastojanja trebaju biti rasvijetljena i podržana jer prema dobrostivoj odluci Božje Providnosti mogu ponekad poslužiti kao odgojni put k pravome Bogu ili kao priprava za Evanđelje. – Ali Bog je odlučio da uđe u ljudsku povijest na nov i konačan način da uspostavi mir, tj. prijateljski odnos između sebe i ljudi, i da ostvari bratsko jedinstvo među ljudima samima, i to grešnicima, šaljući nam svoga Sina u našem tijelu, da po njemu istrgne ljude od vlasti tame i sotone (usp. Kol 1, 13; Dj. 10, 38) i da u njemu pomiri svijet sa sobom (usp. 2. Kor 5, 19). Njega je, dakle, po kom je svijet i stvorio, Bog postavio i baštinikom svega, da u njemu sve obnovi (usp. Ef 1, 10).

I doista, Isus Krist je poslan na svijet kao pravi posrednik između

Boga i ljudi. Budući da je On Bog, „u njemu se utjelovila sva punina Božanstva" (Kol 2, 9); a po ljudskoj naravi On je novi Adam, postavljen za glavu novog čovječanstva, „pun milosti i istine" (Iv 1, 14). Sin je Božji zato prošao put stvarnog Utjelovljenja, da ljude učini dionicima božanske naravi. Poradi nas postade siromašan, premda je bio bogat, da po njegovu siromaštvu mi postanemo bogati (usp. 2 Kor 8, 9). Sin čovječji nije došao da njemu služe, nego da On služi i da dade svoj život u otkup za mnoge, zapravo za sve (usp. Mk 10, 45). Sveti Oci neprestano tvrde da nije otkupljeno što nije od Krista preuzeto. A Krist je preuzeo čitavu ljudsku narav, osim samog grijeha (usp. Hebr 4, 15; 9, 28). Doista Krist je o sebi, kojega je Otac posvetio i poslao na svijet, rekao ovo: „Na meni je Duh Gospodnji i zato me pomazao i poslao da donesem Radosnu vijest siromasima, da izliječim raskajane, da navijestim oslobođenje zarobljenicima, da vratim vid slijepima" (Lk 4, 18). I opet: „Sin je Čovječji došao da traži i da spasi ono što je bilo izgubljeno" (Lk 19, 10).

A što je jednoč Gospodin propovijedao ili što se po njemu ispunilo za spas ljudskog roda, ima se naviještati i širiti sve do kraja zemlje (Dj 1, 8), počevši od Jeruzalema (Lk 24, 47). Tako se ono što je jedanput učinjeno za spasenje sviju, ostvaruje tokom vremena u svima.

SLANJE DUHA SVETOGA

4. Da se postigne taj cilj, Krist šalje Duha Svetoga od Oca da On iznutra ostvaruje svoje spasiteljsko djelo i pokreće Crkvu da se proširuje. Duh je Sveti, bez sumnje, djelovao u svijetu već prije nego je Krist bio proslavljen, ali je na dan Duhova sišao na Apostole, da ostane s njima zauvijek (usp. Iv 14, 16), a Crkva se očitovala javno pred mnoštvom, i propovijedanjem otpočela širenje Evanđelja među narodima. Tu je napokon, predoznačeno jedinstvo naroda u općoj vjeri po Crkvi Novoga Saveza, koja govori svim jezicima, koja s ljubavlju razumije i shvaća sve jezike i na taj način svladava babilonsko rasulo.

Jer od Duhova otpočinju „Djela apostolska" na isti način kao što je Krist začet silaskom Duha Svetoga nad Djevicu Mariju i kao što je Krist uveden u djelo svoje službe silaskom istoga Duha Svetoga na njega, dok se molio. I sam Gospodin Isus, prije nego je posve dragovoljno žrtvovao svoj život za svijet, uredio je apostolsku službu i obećao poslati Duha Svetoga, da se i jedno i drugo udruži, uvijek i posvuda, na ostvarivanju djela spasenja.

Duh Sveti daje cijeloj Crkvi kroz sva vremena nutarnje i službeno jedinstvo same Crkve, ispunjava je različitim hijerarhijskim i karizmatičkim darovima, poput duše oživljavajući crkvene ustanove i ulijevajući u srca vjernika isti onaj žar prema vlastitom poslanju koji je pokretao Krista. Ponekad, što više, vidljivo pretječe apostolsko djelovanje, kao što ga, iako na različite načine, prati i upravlja.

SLANJE CRKVE
KRIST ŠALJE CRKVU

(Nastavit će se)

Obavještenje

Obavještavamo zainteresirane, da smo voljni objavljivati u našem listu tekstove i fotografije privrednih organizacija iz oblasti ekonomske propagande. Napominjemo da se naš list prodaje na cijeloj teritoriji SFRJ

KATOLICI PAKISTANA I BANGLADEŠA

Pakistan i Bangladeš, nekada Istočni i Zapadni Pakistan, imaju zajedno 95 miliona stanovnika. Čitaoci su preko domaće štampe upoznati sa problemima ovog dijela čovječanstva, i o promjenama u njemu. U najkritičnije vrijeme i kod nas su skupljani prilozi za pomoć ugroženom stanovništvu. Tako je među ostalim 29 župa sarajevske Nadbiskupije dalo novčani prilog od preko 3 miliona starih dinara.

Dionici teške sudbine su i tamošnji katolici kojih ima blizu pola miliona u 10 biskupija.

Na slici:

Ugrožena obitelj na putu.

Kinezi prihvaćaju katolicizam

U NOVIJE VRIJEME KATOLIČKA CRKVA RASTE U TAJVAN-U (KINA). TAJVAN BROJI 7 BISKUPIJA SA 307000 NOVIH KATOLIKA. MISIONARI KOJI TAMO DJELUJU, POTJEČU IZ VIŠE NARODA.

NA SLICI: SESTRA LIU, URŠULINKA IZ PARME, MISIONARKA U HUKOU.

SMJERNICE SVETE KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA

(Fides, 3. travanj 1971.)

Za vrijeme rada od 28. ožujka do 2. travnja 1971. na Četvrtoj Općoj Skupštini ovoga Glavnog misijskog Ureda, kardinal Wright je izložio slijedeću temu:

„Odnosi između opće Crkve i posebnih Crkava s misijskog gledišta." A kardinal Garrone je izložio temu: „Odnosi između Svete Kongregacije za Evangelizaciju Naroda, i Biskupskih Konferencija."

Po završetku radova, iza opširnog proučavanja predloženih tema iz dva značajna izlaganja, te iza savjetovanja s Biskupskim Konferencijama, s teološkim vještacima i savjetnicima, izdane su slijedeće upute:

Da bi se povećala misijska djelatnost, uporno se naglašava najprije nekoliko osnovnih načela.

Pravi cilj misijske djelatnosti jeste evangelizacija i podizanje Crkve među narodima i ljudskim zajednicama među kojima se Crkva nije još ukorijenila i to osnivanjem i razvijanjem posebnih Crkava. Poziva se na općU misijsku suodgovornost same posebne Crkve s općom Crkvom pod vlašću Petrova Nasljednika koji pretsjeda zajednici ljubavi.

Naglašava se briga svake pojedine posebne Crkve za sve druge Crkve te stvarna suradnja među njima.

Poticati i pravilno usmjeravati evangelizaciju, spada na Kongregaciju za Evangelizaciju Naroda kojoj je to povjereno od Pape po načelima II Vat. Sabora. Ista Kongregacija upravlja i usklađuje misijsko djelovanje po čitavom svijetu.

Skupština je isto tako smatrala potrebnim dati nekoliko smjernica čiji bitni sadržaj ovdje donosimo:

– Odnosi opća Crkva–posebne Crkve. Treba ponovno i stalno oživljavati izvorni misijski žar u svakoj posebnoj Crkvi, biskupskoj ili župskoj, te u svim kršćanima (biskupima, svećenicima, redovnicima, redovnicama i laicima) poticati misijski duh posredstvom duhovne animacije svih, a posebno mladih.

– Preporučiti da teolozi obrađuju izvorni pojam misije – poslanja prema onome kako je taj prikazan u saborskim dokumentima („Ad Gentes" br. 2–7, i „Lumen Gentium" br. 13–17), te da olakšaju njegovo sadašnje shvaćanje, kako bi se izbjeglo brkanje pojmova misijske djelatnosti i razvoja, ili krivo svođenje na razvoj. Ne smije se zaboraviti pravi predmet misije – poslanja Crkve (tj. navještanje Radosne Vijesti), i slabiti djelatnu moć misijskog žara. Treba sačuvati i misijski duh, i obvezatnost misija, svejednako poštujući vjersku slobodu i zdravi ekumenizam i dijalog.

– Nadahnuti načelom istinskog jedinstva u različitosti (kao što je rečeno u „Ad Gentes" br. 16, 21, 22, 26), treba se truditi kako bi kršćanski život prilagodili duhu i naravi dotične kulture, uvijek svijesni dužnosti: prenijeti Vjeru u punoj cjelovitosti (Apostolski nagovor od 8. XII 1970). Misionari i misionarke moraju upoznavati kulturne vrijednosti kraja koji će evangelizirati, te učiti jezike dotičnih zemalja.

Laici, posebno učenici, trebaju poznavati i razvijati kulturu svoje domovine i usavršavati je u kršćanskom duhu. Treba potpomagati stvaralaštvo i apostolsku poduzetnost duha posebnih Crkava u prenošenju Vjere na način koji će biti skladniji društveno-prosvjetnim zahtjevima, ali se ne smije zanemariti ni neprocjenjiva vrijednost kontemplativne molitve i svjedočanstva u životu nadahnutom ljubavlju, jer Kristovi učenici ne traže samo progres i materijalni prosperitet, nego teže iznad svega da svijetu svijetle Kristovim tajnim svjetlom.

VEZE SVETE KONGREGACIJE ZA EVANGELIZACIJU NARODA SA BISKUPSKIM KONFERENCIJAMA

– Glavni će misijski Ured poticati, podržavati i sokoliti život i djelovanje Biskupskih Konferencija u misijskim područjima ističući potrebu uspostave veza Kongregacije s Biskupskim Konferencijama misija, i otvoriti poseban „Ured" u samoj Kongregaciji, koji će proučavati stručne i najbolje načine za uspostavu što užih veza među misionarima članovima misijskih instituta i njihovim vlastitim zemljama.

– Proširiti veze Svete Kongregacije u stvarima koje na nju spadaju s drugim glavnim Uredima (Kongregacijama, Tajništvima, Savjetima Laika itd.), da bi se postiglo djelotvornije slaganje i usklađenje snaga.

– Komisija stručnjaka Misijskog pastorala, koja već postoji u Kongregaciji, posvetit će više pažnje izgledima, načinima mišljenja i metodama evangelizacije, te će sastaviti jedan zgodan izvještaj Biskupskim Konferencijama, a učlanit će i nove članove-stručnjake misijskog pastorala, savjetujući se prethodno s Biskupskim Konferencijama i Biskupskim Komisijama za Misije.

– Treba tražiti da Kongregacija nastavi poticati na studij misiologije i drugih grana znanosti korisnih za misije, kao što je Etnologija i Lingvistika, Povijest i Znanost religija, Socijologija, Pastoral i druge slične („Ad Gentes" br. 34.), pomažući Biskupskim Konferencijama misijskih područja da dođe do konkretnih ostvarenja, kao što su podizanje misioloških fakulteta i Misijskih znanstvenih instituta, Velikih sjemeništa, Centara za proučavanje i istraživanje mjesne kulture (Motu proprio „Ecclesiae Sanctae" br. 18), i gdje je to moguće, uspostavljanje katedri religije i kršćanske civilizacije u nekršćanskim centrima.

– Preporučuju se povremeni sastanci Svete Kongregacije s višim poglavarima misijskih instituta (muških i ženskih) da bi proučavali, na molbu Biskupskih Konferencija, problem nestašice osoblja na područjima za evangelizaciju.

Za slijedeću Opću Skupštinu nije određena tema, premda su dani neki prijedlozi u tom pravcu. Radije se daje članovima vremena da o svemu razmisle i da se o tome savjetuju s Biskupskim Konferencijama.

VELIKE SIMPATIJE PREMA CRKVI U JAPANU

IAKO JE U JAPANU MNOGO STANOVNIKA A MALO KATOLIKA (100 MIL. STANOVNIKA A 340.000 KATOLIKA), IPAK CRKVA SVAKIM DANOM POSTAJE SVE BLIŽA JAPANSKOM ČOVJEKU. TAMO, KAO NIGDJE U SVIJETU, NEKRŠČANSKO STANOVNIŠTVO SE IZJAŠNJAVA ZA KRŠČANE. TAKO SE PRI ZADNJEM POPISU 3 MILIONA JAPANACA IZJASNILO DA SU KRIŠČANI IAKO NISU KRŠTENI. U RATU SU, MEĐU OSTALIM, STRADALI MNOGI KATOLICI JAPANCI ALI POSLIJE RATA NIČU NOVI CVIJETOVI VJERE.

NA SLICI GORE: AMERIČKI VOJNICI U RATU UNIŠTAVAJU CRKVU-ZGRADU

NA SLICI DOLE: JAPANSKA DJECA DANAS MOLE ZA SVOJ VELIKI NAROD

KRITIČNO STANJE CRKVE – ZGRADE U GORNJEM NOVOM SELU KOD ĐAKOVICE NA KOSMETU

Kako nam javlja župnik sv. Roka iz Gornjeg Novog Sela, župa mu broji 2.800 vjernika. Ima župsku crkvu u posve lošem stanju. Svi su zidovi popucani i prijeti opasnost da se crkva sruši. Sam izgled crkve sličniji je traktorskoj garaži ili štali, nego li domu Gospodnjem. Nema čestitih vrata, ni prozora, oltara, krstionice, pa ni ormara, misnog rublja i posuđa.

Živi Hram božji–Albanci katolici, su ozbiljni i praktični vjernici. Pohađaju crkvu nedjeljama i zapovijednim blagdanima gotovo sto posto. Primaju svete sakramente i drže se čvrsto svete vjere i njezinih zakona iako su stoljećima bili proganjani radi vjere. Sada imaju nešto zemlje, ali kuće i gospodarske zgrade su im sasvim loše i bez higijenskih uvjeta. Radi slabog ekonomskog stanja mnogi su se muškarci razišli po svijetu da što zarade pa onda naprave kuće za svoje obitelji, koje su brojčane. I dandanas ima kod njih obitelji, koje žive u zajednicama i do 60 osoba. Radi slabih higijenskih uvjeta skoro svaka kuća ima nekoga u bolnici danima, tjednima pa i godinama.

Župnik sv. Roka nas živo moli da ne zaboravimo njegovih vjernika. Braća Albanci su siromašni, ali čvrsti u vjeri. Ako im sada pomognemo, kad su najpotrebniji, oni toga nikada neće zaboraviti, nego će i sami pomoći drugima u potrebi.

„Vaše interesovanje i zauzimanje za nas, piše nam župnik svetog Roka, ohrabrit će mene lično i učvrstit će moje vjernike da drže i još više zavole svoju vjeru katoličku. Naših sunarodnjaka muslimana ima preko 1 milion, a nas katolika samo 40.000. Molimo Vas, smilujte nam se i pomozite nas, naša braćo u Isusu Kristu!"

Ovu molbu župnika i njegovih vjernika preporučili su i skopsko-prizrenski biskupi Dr Joakim Herbut i Mons. Nikola Prele. Mi smo spremni pomoći našoj braći Albancima, i hitno ćemo uručiti župniku sv. Roka svaki prilog naših čitalaca, koji će, nadamo se, naši čitaoci rado poslati na adresu: „Misijska Centrala Sarajevo, R. Lakić, 7, pp. 362, Sa naznakom: Za pomoć Crkvi u Gornjem Novom Selu.

Molitva

MOLITVA je prvi način kako svaki kršćanin može i mora ispuniti svoju misijsku dužnost i u isto vrijeme ona je prvo i osnovno sredstvo misijske suradnje. Doista molitva je sredstvo kojim se postiže milost obraćenja i bez nje nema obraćenja i spasenja. Nadalje Bog je htio da spasenje naše braće bude ovisno o našoj djelatnosti. Molitva je zaliha blaga kojim se Crkva služi da bi ispunila plan Božji – spasenje čovječanstva.

STATISTIKE PREMA ZADNJEM POPISU STANOVNIŠTVA

STANOVNIŠTVO SVIJETA	3,509.290.000
Kršćani	1,120.442.000
Katolici	690.442.000
Protestanti	280.000.000
Pravoslavci	150.000.000
Nekršćani	2.388.748.000
Muslimani	480.000.000
Hinduisti	430.000.000
Konfucievci	376.000.000
Budisti	176.000.000
Šintoisti	72.000.000
Taoisti	56.000.000
Židovi	15.000.000
Druge religije (animisti i ostale)	783.848.000

Ne možemo dati statističkih podataka o stanju vjera u Sovjetskom Savezu.

Vjerske statistike nekršćanskog svijeta samo su približne, pa ipak pokazuju činjenicu:

DVIJE TREĆINE STANOVNIŠTVA SVIJETA JOŠ UVIJEK NISU KRŠĆANI.

KATOLIČKA CRKVA U SVIJETU

Kontinenti	Stanovništvo	Katolici	Postotak
Evropa	685.378.000	279.044.000	40,7%
Sjeverna Amerika	224.305.000	56.744.000	30 %
Južna Amerika	274.767.000	265.632.000	96,6%
Afrika	345.700.000	36.900.000	10,7%
Azija	1.960.292.000	47.863.000	2,4%
Oceanija	18.848.000	4.259.000	22,6%
ukupno:	3.509.290.000	690.442.000	19,67%

Katolička Crkva je najbrojnija vjerska zajednica na svijetu (690.442.000). Polovica vjernika katolika živi u zemljama Trećeg svijeta. Za ove se katolike brine samo 22% klera.

Svećenici u svijetu dijele se ovako:

Biskupijski	236.137
Redovnici	115.542
ukupno	351.679

Postotak svećenika u svijetu jest 1 svećenik na 10.000 stanovnika, ili 1 na 1963 katolika.

Idealan omjer bi bio 1 svećenik prema 1000 katolika. Prema tome nema dovoljnog broja svećenika za potrebe katolika, a pogotovo za rad na evangelizaciji nekršćanskih naroda.

MISIJSKO OSOBLJE

Vatikanski dikasterij koji ravna misijsku djelatnost Crkve, posebno onu među nekršćanima, zove se

SVETA KONGREGACIJA ZA EVANGELIZACIJU NARODA.

Do 1. siječnja 1971. bila su pod ovom Kongregacijom ovih 827 crkvenih područja:

124 nadbiskupije
553 biskupije
5 Opatija „Nullius".
70 Apostolskih Vikarijata
72 Apostolske Prefekture
2 Misije „sui iuris"
1 Apostolska Administratura

U ovih 827 područja pod Svetom Kongregacijom za Evangelizaciju naroda djeluju slijedeći:

	Svećenici	Braća	Sestre
Azija	14.827	4.882	38.029
Afrika	14.519	3.952	20.708
Amerika	2.243	851	5.277
Oceanija	4.808	5.873	17.687
Evropa	268	41	1.543
Ukupno	36.665	15.599	83.244

SREDSTVA ZA APOSTOLAT

Crkva treba ogromna sredstva za razvijanje svoje misijske djelatnosti. Ova sredstva Crkva dobiva od dobrih vjernika, a za njihovo se prikupljanje brinu:

SLUŽBENE USTANOVE

Ove se službene ustanove zovu P a p i n s k a M i s i j s k a D j e l a. Za Papinska Misijska Djela daje se članarina članova Službenih Ustanova te prilozi Svjetskog Misijskog dana, sva se ta sredstva dijele najpotrebnijima. Službene ustanove se zovu:

Društvo svetog Djetinjstva s ciljem: Udružiti svu kršćansku djecu da bi pomogla djecu u misijskim područjima posebno u njihovom kršćanskom odgoju.

Društvo za širenje Vjere. To je upravo glas Papin, koji najžarče poziva vjernike na molitvu i pomoć u širenju Radosne Vijesti (Evanđelja). U ovo Društvo pozivaju se svi kršćani od 12 godina naviše, da se upišu za redovne i stalne članove. Generalno Vijeće ovoga Društva predstavlja sve narode i ustanovljeno je pri Svetoj Kongregaciji za Evangelizaciju Naroda.

Društvo svetog Petra Apostola. Ovo društvo ima za cilj: pomagati odgoj domaćeg klera u misijskim područjima, i to tako da podiže sjemeništa i odgaja svećeničke pripravnike. Sada tih sjemeništaraca ima: 8.000 (bogoslova) i 43.000 sjemeništaraca u malim sjemeništima. Njihova sjemeništa se nalaze

u Africi:	228
u Aziji:	128
u Oceaniji:	14
u Južnoj Americi:	21

„PRIVATNE" INICIJATIVE

— Različiti apeli misionara dobročiniteljima
— Prilozi kršćana određenog kraja
— Pomoć vlada socijalnoj aktivnosti
— Briga pojedinih instituta za misionare
— Misijski dani po župama
— Bratske biskupije u misijskim područjima.
— Pokreti za olakšanje posljedica od gladi, bolesti i nerazvijenosti. Među ovim zadnjima posebno se ističu:
— Međunarodni karitas.
— Catholic Relief Service u SAD.
— Misereor i Adveniat u Njemačkoj
— Međupomoć i Bratstvo u Belgiji
— Katolički odbor protiv gladi u Francuskoj,
— i dr.

ZA LJUBAV

U dalekim odbljescima
horizonta
tražim sunce
što propada
da bi negdje drugdje
Svjetlo prosulo.

I ćutim ljepotu što traje
i nije nametljiva,
što umire
i život budi —
i plamti vječna za
Sve
u svojoj vatri.

Prijatelja tražim
da ga darujem
svojim ushitom!

Na nebu je za nas
sve,
jedno sunce
i jedan mjesec
a kažu da svatko
ima i svoju zvijezdu,
SVATKO.

I svi bismo bili pravi ljudi
kad bi nam zamjetljiva bila
ova stoljetna pravda —
i to PRISUSTVO nevidljivo
što nas zapljuskuje
vremenitim dobrima —
da mu u ljubavi budemo bliži
po svojoj težnji,
po želji
da zov taj vjerni slijedimo:
u svakom suputniku
duša je brata,
brata moga i tvoga
brata našega!

Ruku mu treba pružiti,
zemlju,
klasje,
kruh
s njim podijeliti.

Kosmos bi bio ljepši,
planeta bogatija
za još jedno dobro —
uz osmijeh neba
i tišinu trava.

KRUH SVAGDANJI NAŠIH MISIONARA

Najvažnija služba svećenika, zajednička svim svećenicima i ujedno svima specifična, jest služenje svete Mise. Normalno je, da vjernici, u čijoj se službi svećenici nalaze, pomažu svećenika prigodom njegova služenja oltaru, prema običaju Starog Zavjeta, prema učenju svetog Pavla iz Novog Zavjeta i prema stalnoj praksi Crkve.

U misijskim krajevima, posebno u Africi, gdje treba mnogo raditi na Evangelizaciji i gdje su svećenici tako malobrojni, oni strani i domaći, ne mogu rasipati svoju snagu radeći kao zanatlije, da bi se time uzdržavali. Uostalom, kad bi se oni htjeli baviti zanatom, samo bi povećali mjesnu nezaposlenost i narod bi ih radi toga loše gledao.

Nitko ne kritizira liječnike, socijalne radnike i druge, što žive od svoga zanimanja. Zašto bi trebalo samo svećenicima na tome zamjerati . . .

Svećenik, koji služi svetu Misu, obnavlja žrtvu Kristovu na Križu i sjedinjuje se sa žrtvom svojom molitvom i svojim posvećenim životom. Zašto treba koriti vjernika, koji se osobno sjedinjuje s misom, žrtvujući nešto od sebe, dajući svoj prinos, honorar? Katšo se zna reći da samo bogati mogu dati služiti mise, te da oni prigrabljuju mise samo na svoje nakane. To nije istinito. Najveći dio prinosa za mise dolazi od osoba srednjeg imovnog stanja, što više, ponekad od osoba slabog imovnog stanja. Nadalje misa se uvijek služi najprije na opće nakane Crkve, a posebne dolaze tek na drugom mjestu. Svećenik najprije moli za sve vjernike, zatim za ovoga ili onoga pojedinca. Nadalje, ne treba koriti ni bogate, koji daju prilog za misu i tim pomažu živjeti svećenicima koji rade za sve, tim više, što ih se ne grdi kad daju državi za zajedničko dobro više poreza nego što može uplatiti siromašniji građanin.

Šaljući prilog za mise svećenicima u misijskom području, većina kršćana iz Evrope želi im time materijalno pomoći, ali i olakšati duhovni rad, te tako sudjelovati u apostolskom radu. Budući da oni sami ne mogu ići evangelizirati nekršćane u dalekim krajevima, oni se s pravom smatraju misionarima na svoj način. Treba ih u tome hrabriti.

Sigurna je činjenica, da dok su u Francuskoj darovi katolika za Misije u opadanju, u Misijama se istovremeno umnožavaju potrebe i troškovi života neprestano se penju. Očita je jedna druga činjenica, iako manje poznata, da je prilog za misu za sada jedini siguran i stalan način uzdržavanja svećenika, bilo misionara, bilo domaćih. Za sada im prilozi za misu moraju obično doći iz Evrope, jer ekonomski siromašni kršćani krajeva, koje oni evangeliziraju, još nisu sposobni uzdržavati svoj kler . . .

Svećenici koji su u Francuskoj smatrali da bi misni honorari trebali biti dokinuti, odmah su promijenili mišljenje, čim su postali svećenici zvani „Fidei donum" (Dar Vjere) u Africi, i nisu našli nikakvih novčanih sredstava, osim stana i hrane, nego samo te misne honorare.

Htjeti naložiti mladim afričkim Crkvama i onima u drugim zemljama trećeg svijeta, sadašnje evropske ideje, bio bi to duhovni neokolonijalizam. Misionari su pozvaniji od bilo koga drugoga da reknu ono što je njima najpotrebnije . . .

Nakon trajnog opadanja broja misa, koje im dolaze iz starih kršćanskih krajeva, Afrički se svećenici žaloste i uznemiruju konstatirajući činjenicu, da nemaju podršku kod svoje subraće i od vjernika iz Evrope, kao što bi se moralo očekivati iza izjava papa i Drugog vatikanskog Koncila. A što se tiče biskupa iz Afrike, njih sve više i više mori briga, **kako osigurati kruh svagdanji za svoje svećenike, te zato ponavljaju zov na uzbunu.**

Stanoviti pojedinci smatraju poželjnim da u budućnosti svećenik služi misu bez honorara, čak i u misijskom kraju, jer bi trebao primati što mu je potrebno za dolično uzdržavanje na drugi način. „Ali mi još nismo stigli dotle, moramo biti realni", pisao je u novije vrijeme kardinal Renard nadbiskup lionski i njegovi pomoćnici, te su tražili od vjernika, da nastave darivati misne intencije kao i u prošlosti, za svećenike Francuske i Trećeg svijeta. Stari most, koji nam čini velikih usluga, ne smijemo rušiti prije nego se izgradi i dade na upotrebu u njegovu zamjenu drugi most, širi i čvršći.

Gospodin Sauvage, biskup Ancya, u Francuskoj, veli među ostalim: „Ne radi se o tome, da se **darovima za misu, misa plati,** nego da se putem stanovitog čina velikodušnosti moli zagovor Crkve skupa s onim Kristovim zagovorom . . ."

Zaključujemo vraćajući se Africi i Trećem svijetu. Svećenici misijskih krajeva i njihovi biskupi mole od svoje braće i vjernika iz Evrope i Sjeverne Amerike, da im oni i dalje šalju misne honorare.

Ovdje je zgodna prigoda da ponovimo riječi Pavla Šestog iz njegove poruke na misijski dan listopada 1971:

„Vi ih vidite kako pružaju ruke. Neka vas to ne iznenadi i ne sablazni. Zar nije i sam Krist tražio od onih koji su ga okruživali, da mu dadnu sredstva, koja je on izabrao da čini dobro? **Mi njih moramo obskrbiti barem svagdanjim kruhom."** To je često jedini način kako će mnogi kršćani ispuniti svoju neminovnu misijsku dužnost.

Otac Georges Cadel

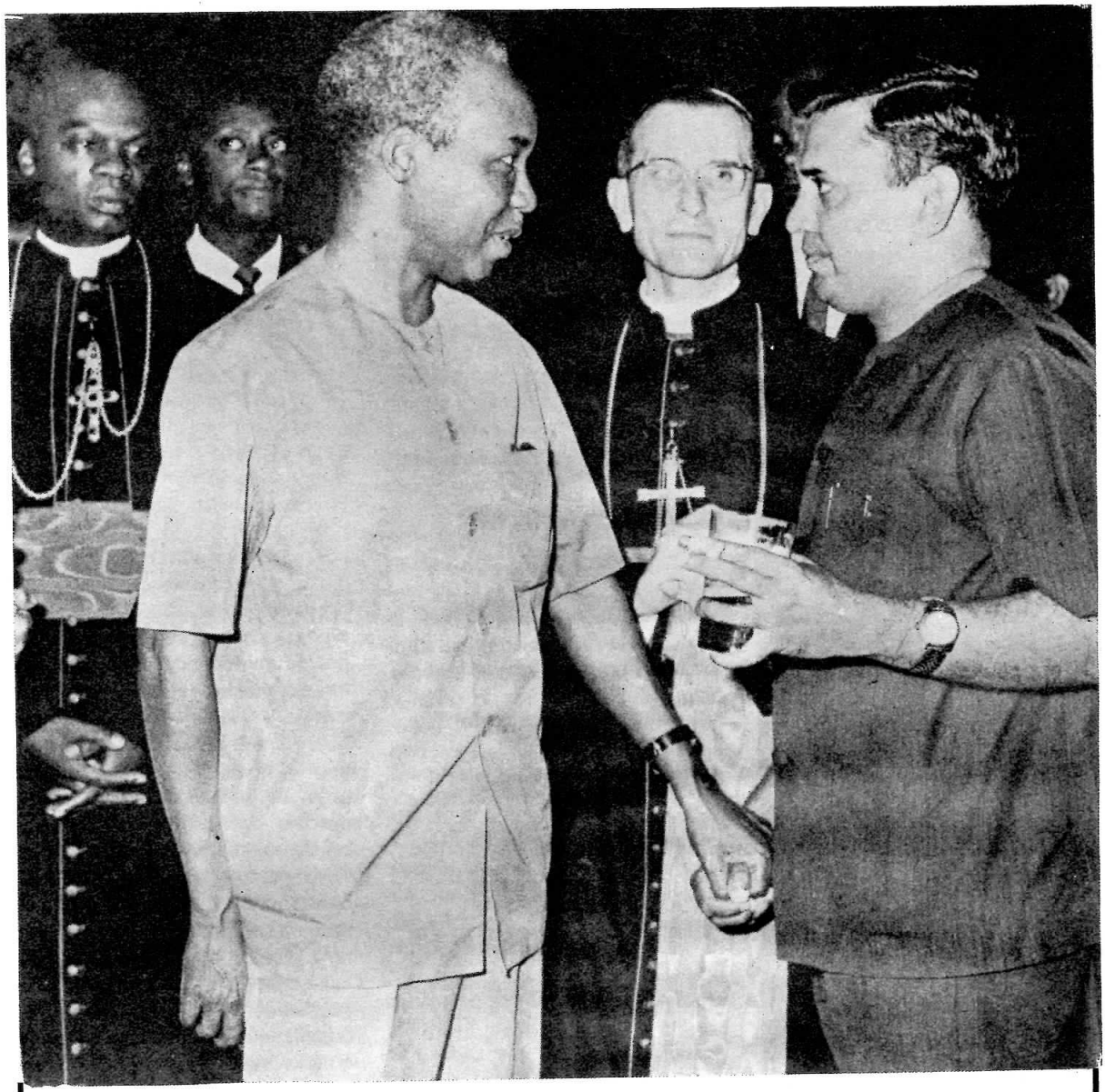

Crkva treba surađivati sa snagama društvene pravde gdje god bile, kako god se zvale

Budući da Crkvu zanima čovjek kao pojedinac, ona mora biti zabrinuta za društvo čiji su članovi pojedinci. Na ljude utječu okolnosti u kojima žive. Kad se s ljudima postupa kao sa životinjama, oni odgovaraju kao životinje. Kad se s njima postúpa kao sa sredstvima proizvodnje, neodgovornim, oni postaju „zemlja za zemlju" te traže u životu ono što bi najmanje trebali činiti. Gube se u varavoj sreći i oholosti provodeći život u porocima.

Da bi ispunila svoje poslanje i vodila ljude k Bogu, Crkva treba tražiti načina da ljudima osigura dostojanstvo života i rada. Ona sama treba postati jedna snaga društvene pravde i kao takva mora surađivati s drugim snagama iste pravde, gdjegod se nalazile i kakogod se zvale. Što više, crkva mora priznati da ljudi mogu napredovati i rasti u dostojanstvu kad se za njih radi i kad se radi zajednički za zajedničko dobro. Crkva ne uzdiže čovjeka. Ona ga samo pomaže ostvarujući uvjete, kojim on u suradnji sa svojim drugovima uzdiže sam sebe.

(Iz govora dra Julija Nyerere pretsjednika Tanzanije, 16. listopada 1970).

Na slici: Predsjednik Nyerere u razgovoru s Ocem Karlitom (Carlito D'sousa)

Izabrane teme

*

Piše:

Dr BRUNO MAFFEIS

*

AFRIČKO PLEME FELUPE

*

SUSRET SA KULTUROM FELUPE

Pleme s kojim se želimo upoznati na slijedećim stranicama, zove se Felupe. To je pleme odvojeno od ostalog čovječanstva palmama, mangroviama i prašumom. Posjeduje bogatu kulturnu baštinu, a na naše veliko čudo, bilo je sve do juče sačuvano od vanjskih utjecaja.

Približio sam se toj ljudskoj skupini da bih upoznao njezinu kulturnu baštinu. Težak je to i jako naporan rad jer je to stanovništvo zatvoreno prema strancima, i ljubomorno čuva svoje običaje. Ali taj je rad pun iznenađenja. Malo pomalo, kako se probija put u selo i pronalazi ovaj tajni svijet, otkrivaš nezamislıva bogatstva, na koja nismo navikli u našoj ,,civilizaciji''. Susrećeš filozofiju koja te iznenađuje. Uspio sam ipak dotaknuti osnovno o svijetu Felupe zahvaljujući dragocjenoj suradnji tumača i pratilaca, divnih osoba iz plemena Felupe, kao i kršćana, kojih broj biva sve veći u novonastaloj kršćanskoj zajednici u mjestu zvanom Suzana.

Suzana je centralno selo oblasti Felupe, prebivalište dvojice Otaca misionara i triju Sestara. Mnogo dugujem ovim ljudima Felupe, ali iznad svega Ocima i Sestrama, jer su mi pružili najsrdačnije gostoprimstvo i podršku, te mi, uz ohrabrenje, dali na raspolaganje sve što su imali u svojoj misijskoj postaji. Mnogo su me zadužili i drugi Oci misionari koji rade u portugalskoj Gvineji, posebno Otac Taccioli, poglavar misije, te Otac Battisti.

Želju da vam pretstavim na nekoliko stranica povijesni razvoj i sadašnje stanje razvoja kulture Felupe, klice i pokušaje obnove, koji danas to pleme zaokupljaju, nije lako ostvariti. Držim da je najbolje da se ograničim, te iznesem nekoliko crta iz društvenog i vjerskog života plemena Felupe. Već unaprijed isključujem i pomisao na potpun izvještaj. Postoji, naime, opasnost da budem nepotpun i nejasan u izlaganju, jer izvan ovih nekoliko gledišta koja ovdje donosim, postoji još čitav ,,svijet'', jedan posve drugi način tumačenja života, kako se osjeća čovjek uronjen u prirodu, kako shvaća prekogrobni život i nadčovječnost. Iznad svega, postoji stil života, koji je u skladu s ovim shvaćanjima. To nikako ne smijemo zaboraviti dok budemo čitali ove stranice.

ETNIČKO-HISTORIJSKI SMJEŠTAJ PLEMENA FELUPE

Felupe su nastanjeni na krajnjem rubu sjevero-zapada portugalske Gvineje. To je trouglasti pojas zemlje, koji graniči sa Senegalom i sa Atlanskim Oceanom. Površina oblasti plemena Felupe broji oko 320 km^2. Ima ih na tom području oko 8.000 osoba, a srednja je gustoća naseljenosti oko 25 osoba na jedan km^2. Zemlja im je svuda jednako ravna, samo su na pojedinim točkama vrlo male razlike u visini, kojih dvadesetak metara. Ovakav oblik zemljišta omogućio je moru da se probije do unutrašnjosti. Tu ćeš naći mnoge potočiće morske vode, koji rastu i opadaju ovisno od plime i oseke, sve do najdaljih zavojnica.

U portugalskoj Gvineji će biti oko 15 sela Felupe. Ali njihovih sela ima i preko senegalske granice. Među tamošnjim je selima najpoznatije Ziguincuor. Ovakvo razgraničenje granica, kojim je odijeljeno pleme Felupe u dvije etničke skupine, potječe iz kraja prošlog stoljeća.

Suzana, najveće selo s tisuću stanovnika, ekonomsko je i kulturno središte oblasti Felupe. Sada je i sjedište poglavice mjesta, te posade od tridesetak portugalskih vojnika. Postoji i gerila u portugalskoj Gvineji. Portugalci su ljudima iz plemena Felupe naredili da im naprave aerodrom za avione koji ih opskrbljuju hranom i vezama s glavnim gradom Bissau. Putevi su zatvoreni već desetak godina, otkako je počela gerila. Suzana je sjedište katoličke misijske postaje, koja je otvorila i jednu zanatsku školu, a sada se radi na otvaranju novih škola u drugim selima.

Felupe su jedan manji ogranak etničke obitelji zvane Diola, koja broji preko 200.000 osoba nastanjenih po Kasamansi po južnom

dijelu Senegala. Za Diole su se zanimale kroz zadnja stoljeća različite kolonijalne sile, kao Engleska, Francuska i Portugal. Učinak toga zanimanja bio je taj, da su osnovane tri zemlje: Gambia (engleska), Senegal (francuski) i Gvineja (portugalska). Iako su došli pod utjecaj triju različitih kultura; iako su prožimani sa dvije različite religije, Kršćanstvom i Islamom, **Diole su sačuvali svoje glavne osobine i svoje stare strukture.** Ponovno i ponovno su ustajali protiv kolonijalističkih prohtjeva. Mudri su i ponosni, kako se vidi iz sklapanja ugovora i pogodbi s Francuskom, Engleskom i Portugalom. Diole ne oklijevaju kad treba prihvatiti ugovore, ali kad iskoriste prednosti ugovora, isto tako bez oklijevanja zanemaruju prihvaćene ugovore. Što više, prelaze u napad na vojne položaje kolonizatora. To je bio uzrok mnogih kaznenih ekspedicija, čiji su oni bili cilj naročito u prošlom stoljeću.

TAMO GDJE JE VRHOVNO BIĆE STVORILO PRVOG ČOVJEKA

Problem porijekla naroda Diola i našeg plemena Felupe, nije lako riješiti. Bilo bi potrebno saznati od koje etničke skupine se odijelilo, koji su mu korijeni kulture. Ostaci su tako slabašni da je mučan posao s točnošću utvrditi odakle potječu. Trebalo bi slijediti slabe jezične tragove, izvršiti tjelesne i kulturne usporedbe, slijediti „put riže" tj. povijest širenja i nastajanja razlika u obradi riže u Africi. Bila bi potrebna i arheološka iskapanja.

Danas smo naklonjeni mišljenju da je ova oblast nekoć zauzimala jedna rasa posve različitih vjerskih izraza i vjerskog i društvenog života, od ove sadašnje ljudske skupine. To je odgovor na temelju siromašnih nalaza koji su danas dostupni učenjacima.

Ali, čujmo, što sami Felupe kažu o svom porijeklu: **Njihove priče nam govore o tamošnjem postojanju plemena Felupe „od početka svijeta" u uglu zemlje, gdje i danas borave.**

Opća je pojava da ljudi na etnološkom stupnju tumače posjed zemlje pričama i vjerovanjima kojima povezuju svoje porijeklo sve tamo od Vrhovnog Bića.

Šest kilometara od Suzane, u predjelu zvanom Sabatule, postoji jedan šumski predio, kojim se ne smije hodati, i koji ulijeva strah i poštovanje, jer predstavlja sveto mjesto, jedno od najvažnijih mjesta za sve Felupe: **Sveto je to mjesto, jer nije drugo do pravo mjesto na kojemu je Vrhovno Biće stvorilo prvoga čovjeka i prvu ženu.**

Sabatule je riječ, koja znači mjesto posredovanja Vrhovnog Bića u povijesti svoga naroda. Tamo, u Sabatulu, je nastala prva kuća, gdje je bio prvi par ljudi, a poslije postadoše kuće sinova i unučadi. Nastade veliko selo, u kojemu se svaki čas dijelila po koja obitelj, koja je pošla dalje da osnuje novo selo. Ali i ova nova sela narastoše i ojačaše do te mjere da osvojiše i razoriše selo iz kojega su potekla. Predaja pozna i ime heroja iz povijesti, koji razori ono prvo selo Sabatule, a zove se Ambona. Od Sabatula su ostala samo „sveta mjesta" kao istinski svjedoci posredovanja Vrhovnog Bića i porijekla prvih Felupa. Ta su „sveta mjesta" okružena šumom kao svojim relikvijarom.

Govorni jezik Felupa, kao ogranak jezičnog stabla Diola, ima svoju specifičnu gramatičku strukturu sa složenim rečeničnim pravilima. Katolički misionari Suzane upravo se bave marljivim studijem oko priprave gramatike i oko uvođenja pisma, jer Felupe do sada nemaju svoga pisma, niti se služe tuđim. U školi koju pohađa preko dvjesto dječaka, misionari, uz portugalski jezik, koji je naredila portugalska vlada, uče djecu pisati i

govoriti materinskim jezikom; pripravljaju i prijevod Evanđelja, a već su završili prijevod većeg dijela liturgijskih tekstova, tako da su sada obredi samo na domaćem jeziku uz pratnju pjesama iz njihova kraja. Jedan je, naime, misionar, odličan poznavalac glazbe, marljivo studirao glazbu Felupe, te uspio sastaviti liturgijske popijevke na temelju mjesnih melodijskih pravila.

OBRAĐIVANJE RIŽE

Felupe borave na području koje je vrlo plodno za obradu riže. Plodnost se ima zahvaliti prirodi zemljišta, ali još više dugotrajnoj vještoj obradi zemljišta. Sistemom kanalizacije čitava pokoljenja Felupa uspjela su osloboditi od soli široka područja zemlje oko potočića, koji su jako slani. Krčili su šumu i uspjeli su osigurati za uzgoj riže široka prostranstva zemljišta. Uzgoj riže zahtijeva napornu obradu zemljišta, a tu obradu Felupe obavljaju isključivo jednim dugim ašovom. Plug i ornice ne spadaju u njihovu kulturu.

Nadalje oni se ponosno hvastaju i vele: „Jedan Felupe nikada neće dopustiti da mu krava pomaže." Skladno s ovom tvrdnjom sigurni u sebe i ljubomorni na vlastitu nezavisnost, sve prenose, pa i najveće terete, kilometrima daleko, uvijek u rukama ili na glavi. A brazde dubine 30 do 90 centimetara, već prema prirodi zemljišta, sami kopaju ašovom radeći vrlo naporno, osobito kad kiše padaju. Oni namjerno koriste kišno vrijeme radi mekoće zemlje, te u kišnom razdoblju pripravljaju rižina polja.

Obrađivanje riže na kišom poplavljenom zemljištu upotpunjava obrađivanje riže na zemljištu bez brazda, na ledinama palminih krčevina. Proizvodnja ovakve vrste malo nosi, ali je prednost u tome što usjevi rano dozrijevaju, jer je žetva već u listopadu pa služi kao pripomoć u očekivanju nove žetve u prosincu—siječnju . . .

Riža zauzima 75% od ukupne proizvodnje jedne kuće Felupe. Ostalo otpada na uzgajanje manioke, kikirikija i prosa. Obrađivanje riže prva je djelatnost zajednice Felupe. Sve se drugo gleda pod tim vidom. Riža ima svoje mjesto u religiji, u mitovima, u pravnim normama, uvjetuje druge djelatnosti i određuje kalendar društvenog i vjerskog života. Sve što je povezano s rižom, sveto je. A samo je Vrhovno Biće u zoru vremena darovalo narodu Felupe rižino sjeme. U mjestu Suzana štuje se jedno sveto mjesto, gdje je pao s neba kamen, koji je Vrhovno Biće poslalo, u koji je bilo zatvoreno rižino sjeme.

Vrhovno Biće daje riži snagu da raste. Ona šalje i kišu s neba. Radi svega toga obrađivanju riže prethode, prate i slijede sveti obredi i prinosi (žrtve) Vrhovnom Biću i duhovima zagovornicima — o kojima će još biti govora —, a sve to s ciljem da bi dali zemlji plodnost, kišu s neba i oproštenje grijeha. Neplodna je godina kazna za grijeh, koji je učinio pojedinac ili zajednica.

Na kraju svake žetve, kad se sva riža spremi u spremišta, prije

nego se počinje trošiti nova riža, **održava se svečana ceremonija na kojoj** se Vrhovnom Biću posvećuju prvine od sakupljene riže. Svaka obitelj prinosi 4 pregršta riže, koji se postavljaju, na drveni pleter, napravljen uz jedno sveto mjesto na rižinu polju, i tamo se ostavlja zauvijek, jer se posvećuje kao vlasništvo Vrhovnom Biću.

RIBOLOV I LOV: ZAPOSTAVLJENA ZANIMANJA

Uzgajanje stoke se svodi na nekoliko grla goveda, nekoliko svinja, koza i peradi. Ali ovo ne spada u kućnu ekonomiju, nego mu je svrha čisto religiozna. **Životinje žrtvuju i ubijaju samo u vjerskim prigodama,** a meso tih životinja jedu samo na skupnim gozbama, bilo da se okupi malo društvo, bilo cijelo selo.

Ribolov bi trebao predstavljati znatan izvor prihoda, jer se zna da su potoci u tome kraju jako bogati ribom, ali se oni služe jednostavnim oblicima ribolova, zbog čega je količina tako ulovljene ribe dostatna tek da se pokatkad u tjednu obogati monotoni tanjur kuhane riže začinjene samom solju. Rijetko će kad ostati pokoja riba viška da se odnese na prodaju. Pazar se održava samo u mjestu Suzana za čitavo područje Felupe, i to svakih 6 dana tj. na početku tjedna Felupe, koji kod njih traje samo 6 dana (šestica, a ne sedmica!). Ribu obično mijenjaju za so i ružu.

Ljudi ribu love koševima ili nekom vrstom brane. Žene naprotiv love ribu na drugi način, čunjastom košarom tupoga vrha visine oko pola metra. Mučno je to, i malo se ribe uhvati. Takvim se ribolovom bave žene i djevojke iz čitavog dijela sela zajedno, njih 50–60 osoba. Ribolov počinju u dogovoreno vrijeme. Sakupe se kod potoka u vrijeme oseke mora. Idu u zbijenoj grupi gazeći duboki mulj, a voda je samo pedalj visoka. U to malo blatne vode, hodajući dalje i dalje, umaču košaru uvijek iznova sve do dna, držeći je za rubove na gornjem otvoru. Kad osjete da se nešto praćaka u košari, zamaču ruku da uhvate ribu pa je onda meću u košaru pričvršćenu na glavi. Iako je u potocima mnogo ribe, ipak žene na tako jednostavan način ulove malenkost.

S obzirom na ribolov kako Felupe prakticiraju, valja primijetiti da oni znaju kako se može uloviti obilje ribe. I sposobni su za to. Jednog sam dana zamolio jednog mladića da pođem s njim loviti ribu pa sam mjerio vrijeme, i za jedan je sat lukom i strelicom ulovio dobrih 58 komada. Pa ipak Felupe love ribu bez oduševljenja. Oni ne cijene tu djelatnost, pa iako ribe ima koliko voliš, oni ribolov smatraju gubljenjem vremena. Ne mare oni za pecanje. Idu malokad u tjednu (šestici) i neće ni da pokušaju bogatiji ribolov. Upravo zanemaruju korisniji postupak hvatanja ribe, a hvataju tek toliko da priskrbe prismok za svagdanji stol i za tržnicu. Neko oduševljenje za ribolov – po njihovom – spada na „dangube zapadnjake".

Felupe se diči obrađivanjem riže. To mu je ponos. A kad vidi kakvog stranca, koji tamo slučajno dođe ili doseli iz kojega susjednog područja u njihov kraj, i bavi se ribolovom tada ga oni s prezirom susreću, ne samo zato što je stranac, nego upravo zbog toga što se bavi ribolovom. Za Felupe je normalno baviti se obrađivanjem riže, a prinos od lova i ribolova samo je nužno zlo. Ne mari ni za lov, iako je rođen lovac i živi u zemlji prebogatoj pticama i divljači. Već od malih nogu Felupe prave vješte zamke na okidač sa štapićima, koji su lukom nategnuti, te odskaču na najmanji dodir. Upotrebljavaju i lijepak od smole za lov na ptice. Valja im priznati da su izvanredno obdareni lovačkim instinktom i sposobnošću. I sama im zemlja pogoduje ovoj njihovoj djelatnosti, jer ogromna gola prostranstva pokrivena vegetacijom ispunja bezbrojna divljač, ne samo u kišno doba, nego još i više mjeseci iza kiše. Na ovim je prostranstvima veliki lov uvijek plodonosan jer divljač nema drugog skloništa do trave. Rižina su polja za sušna vremena nastanjena brojnim pticama. Palmici i šume puni su makaka

(vrsta majmuna), gazela, divljih koza, a nađe se i leoparda.

Felupe idu u lov pojedinačno i grupno. Godišnje bude veliki zajednički lov, kada su svi stanovnici sela u pokretu. Tada vlada praznično veselje. Taj **godišnji lov prate prastari obredi koji dobivaju proročki karakter. Naime, Felupe odgonetaju prema uspjehu lova, da li će buduća žetva riže** biti siromašna. U slučaju da se lovina pokaže ograničena i jalova, i po tome, predvidi jalova žetva riže, sakuplja se čitavo selo da prinese žrtvu Vrhovnom Biću i duhovima, za grijehe zbog kojih su izgubili njihovu naklonost.

U lovu, osobito lukom i strelicom, očituje se izvanredna fizička sposobnost ovoga naroda. Doista iznenađuje vještina nišanjenja – strelicom obaraju pticu u letu – zadivljuje jakost i sposobnost trčanja, vještina maskiranja, te sposobnost biti nepokretan u šumi satima i satima. Oko imaju oštrovidno kao u malo koga od nas. Sudjelovao sam u jednom lovu koji su organizirali mladići mjesta, ali moj

je doprinos razočarao sve, a mene najviše. Makaki-majmuni i neke ptice znaju se tako pritajiti, osobito zbog zelene boje perja, da potpuno nestanu iz vida. Jednostavno ih nema. Da, za mene, ali ne za mladiće Felupe, koji ih nakon časovite apsolutne šutnje i motrenja, uočavaju i tako vješto nanišane da malokad promaše. Usprkos ovih lovačkih sposobnosti i bogatstva zemlje, Felupe ne troše mnogo vremena na lov. Za lov vrijedi isto što i za ribolov. To je zapostavljeno i sporedno zanimanje, čemu Felupe ne pridaje značaja.

PALMINO VINO: SLATKO OBREDNO PIĆE

Palmino je vino biljni proizvod koji mnogo troše, i ono kod njih ima posebni društveno-religiozni karakter. Palma predstavlja najrasprostranjeniju vrstu drveta u zemlji Felupe. Ona je suradnjom čovjeka preuzela prvo mjesto svim drugim biljkama. Iz ove tipične biljke u pokrajini Felupe vadi se mliječ, poznat kao ,,palmino vino'', bjeličaste boje, slatkog okusa prije vrenja, a kiselkastog poslije vrenja. Svaka obitelj ima svoj komad palmika, koji iskorištava tokom dugog nasljeđivanja. Međe se strogo poštuju.

Rad na vađenju mliječa traži naročitu opremu, kao i čitav niz kretnja po nekom ustaljenom obredniku. To se s pravom može nazvati ,,obredom'', jer vi tu očito zapažate stanovitu religioznu svrhovitost. Eto na primjer, prve kapi koje izlaze iz otvora načinjena na biljci, ne smiju se doticati: **one su prinos Vrhovnom Biću.**

U vrijeme suše, kada sa palma vrebaju otrovne zmije, kao u vrijeme kiše, momci i ljudi svakodnevno odlaze u palmike kilometrima udaljene noseći na ramenima svu potrebnu opremu. Ona se sastoji od dvije do tri vrste bradvi ili noževa za pravljenje otvora na biljci, od posuda napravljenih od izdubenih drvenih plodova, a koje odlično služe za prenos i čuvanje tekućina, te od klasične naprave koja služi za penjanje na drvo i do deset metara visine. Ova je naprava zapravo debeli remen napravljen od drvene kore, koji Felupe zavezuje omotavši ga oko svojih leđa i oko stabla. Zatim počinje penjanje: držeći se rukama za dva kraja remena, oslanja se nogama na lake izbočine palme. Oslonjen teretom tijela na zadnji dio remena, ritmički trza ramenima podižući u isto vrijeme remen na više sve dok ne pronađe izbočeno mjesto gdje će stati nogama. Stigavši tako do vrha drveta Felupe načini otvor na palmi i postavlja posudu koja se polako počinje puniti mliječom. Nakon 12 ili 24 sata, već prema vremenu i veličini posude, vraća se da pokupi posude, koje su sad već pune mliječa što izlazi iz otvora na drvetu.

Dio ovoga ,,vina'' popiju ljudi koji dolaze na razgovor ugodni i šaljivi, jer Felupe u tome uživaju, osobito kad se nađu u kakvom sjenovitom kutku palmika. Piju ga i navečer, okupljeni oko vatre. Ipak se glavnina popije **za vrijeme svetih obreda.** Kod tih obreda svećenik izlijeva školjkom jedan dio palmina vina u šupljinu, uz koju se nalazi jedan kočić. Šupljina i kočić, ta dva bitna elementa, označuju svako ,,sveto mjesto''. O tome će biti riječi kasnije.

Vjernici sjedeći na trupcima, dodaju jedan drugom vrčeve pune palmina vina, pa prinose ustima da bi obilato srknuli, ali najprije pušu po površini vina da rastjeraju kukce, slamke i druge nezvane goste koji bi u grlo.

Obrađivanje željeza: sveti zanat

(Nastavit će se)

PAPINSKA MISIJSKA DRUŠTVA

PAPINSKO DRUŠTVO SV. PETRA APOSTOLA BRINE SE ZA IZGRADNJU SJEMENIŠTA I ZA UZDRŽAVANJE SJEMENIŠTARACA IZ MISIJSKIH KRAJEVA, I TIME OSIGURAVA KRŠČANSKU BUDUĆNOST NJIHOVIH NARODA

PAPINSKO DRUŠTVO ZA ŠIRENJE VJERE BRINE SE ZA TROŠKOVE UZDRŽAVANJA MISIONARA I ZA IZGRADNJU KUĆA, CRKAVA, ŠKOLA, BOLNICA ITD.

Jedno muslimansko gledište na muslimansko-kršćanski dijalog

Profesor Muhamed Talbi, docent na sveučilištu u Tunisu, nedavno je održao konferenciju na Papinskom Institutu za arapske studije u Rimu. Tema je ove konferencije bila: „Dijalog i Islam – razmišljanje o toj aktuelnoj temi."

Iako je činjenica da su već godinama uspostavljeni mostovi između Rima i Islama, dijalog još nije ni započeo. Preko 600 milijuna katolika i preko 500 milijuna muslimana još nisu sposobni da zajednički razgovaraju, konstatirao je govornik i prešao od te gorke činjenice na sjajni ispit odgovornosti svakog sugovornika. Na konferenciji su prisustvovale mnoge ugledne muslimanske i kršćanske ličnosti.

Donosimo samo neke od misli, koje su iznijete na ovoj konferenciji:

U muslimanskoj objavi nema ničega što bi se protivilo dijalogu sa kršćanima, naprotiv, ima redaka, koji potiču na razgovor, kao npr. (Koran, 29, 46): „Razgovarajte s narodom Knjige (to jest, s onima koji čitaju i cijene Sveto Pismo) na posve besprijekoran način . . . i kažite: Mi vjerujemo u ono što je vama objavljeno, i naš i vaš Bog samo je jedan jedini Bog, i njemu smo svi pokorni."

Stoga se pitamo: Zašto dijalog kroz stoljeća nije napredovao i nije se razvijao, a nesuglasice se nisu mogle sretnije rješavati? Odgovor valja tražiti u povjesnom opterećenju, što je pogodovalo raspravama i više držalo do žestokih nastupa, nego do iskrenosti. **Dijalog danas sve poziva da proučavaju duh objavljenih religija i da pređu preko žalosnih prepreka prošlosti.**

TEŽAK DIJALOG

Nije sve samo u tome da se zaboravi prošlost, jer, nažalost, i sadašnjost obiluje teškoćama. Postoji opasnost da dijalog sretno ni ne započne zbog odsutnosti velikog broja muslimana i nespremnosti za dijalog. Postoji velika nejednakost među sugovornicima. Sav se islamski svijet danas nalazi na području koje je razbaštinjeno, bilo u materijalnom bilo u intelektualnom pogledu – na nerazvijenom području.

Nasuprot brojnim kršćanima poznavaocima islamskog naučavanja, nema vam ni jednog muslimana – u koliko mi je poznato – poznavaoca Krista, koji bi dobro poznavao kršćansko naučavanje. Iako je ova nejednakost stvarna, ne treba je prenaglašavati i baš je u interesu islamskog svijeta da se prevlada.

Islam stvarno nema drugog izbora: **ako ne zauzme svoje mjesto u svijetu i ponovo se ne svrsta u povijest putem dijaloga, u opasnosti je da posve izgubi tlo na ovom svijetu koji se brzo preobražava.**

Potrebno je i nadalje, kada prestanu poteškoće u vezi sa početnim razvojem, bdjeti da se dijalog ne prekine. Treba, nadalje, osigurati bolje uvjete za uspjeh. **Prvi se uvjet sastoji u tome da se zapriječi svako oživljavanje duha polemičnosti, makar se taj krio pod vidom samoga dijaloga.** Dijalog ne smije imati za cilj, očit ili prikriven, obraćanje drugog. Tako, na primjer, paternalistički ton u djelu Henti Nussle – a pod naslovom: „Dijalog s Islamom", nikako nije poželjan u muslimansko-kršćanskom dijalogu. Oživljavati polemike koje dijele vjernike, znači samo povećavati broj onih kojima „Papir pao s neba nema šta reći."

(Iz: MONDO E MISSIONE, II 1972.)

Crkva je ili misijska ili zakržljala

Na zadnjoj Skupštini Svete Kongregacije za Evangelizaciju Naroda koja se održavala u Rimu u travnju prošle godine, referent kardinal prefekt ove Kongregacije Agnello Rossi je iznio nekoliko vrlo značajnih misli:

„Potrebno je, da posebne Crkve, zadržavajući s pravom vlastite predaje, skladno se uključuju u crkvenu zajednicu. U organizaciji i u upravi svih misija mora postojati jedinstven i dosljedan upravni kriterij, a posebne Crkve, iako mlade i još slabe. moraju biti misijske".

Kardinal Wright je predložio nekoliko važnih načela: „Suodgovornost. Svaki kršćanin je suodgovoran za ono što se u Crkvi događa i stoga mora preuzeti vlastite obaveze u službi cijele Crkve. Potpomaganje: Što može učiniti običan vjernik, ne treba rezervirati svećenicima, a što trebaju činiti svećenici, ne treba rezervirati biskupu . . .

Izmjena i dijalog. Treba oživljavati izvorni misijski duh u svakoj posebnoj Crkvi, biskupijskoj ili župskoj, i u svakom kršćaninu, preko duhovne animacije svih a posebno mladih. Dijalogom između Crkava upoznat će se gdje je hitnije pružiti pomoć."

S obzirom na misijsku suradnju, referent kardinal Agnello Rossi je potsjetio biskupe, da raspravljaju na Biskupskim Konferencijama o slijedećim pitanjima:

– pitanje dijecezanskih svećenika, koji se posvećuju evangelizaciji u misijskim područjima,

– pitanje pomoći misijskim institutima,

– na koji način stvoriti tješnje veze između misijskih instituta i biskupija,

– kako pomoći iseljenima iz misijskih područja,

– o načinu uplaćivanja doprinosa, razmjerno vlastitim prihodima, za misijske potrebe.

Radovi Skupštine izveli su na svjetlo dana uvjerenje koje vlada u Crkvi danas: Svaka Crkva koja nije u dovoljnoj mjeri misijska, zakržljava.

UJAMAA – BRATSKA ZAJEDNICA OSVAJA TANZANIJU

UJAMAA, BRATSKA ZAJEDNICA, IDEJA JE TO KOJA POKREĆE TANZANIJU NA BRŽI RAZVOJ. OBLIK JE TO SOCIJALIZMA AFRIČKOG IZVORNOG TIPA BAZIRANOG NA AFRIČKOJ TRADICIJI. POKRET JE TO, KOJI BLAGOTVORNO DJELUJE U 1200 SELA TANZANIJE. ODLUČNO GA VODI SAM PREDSJEDNIK DRŽAVE.

NA SLIKAMA:

GORE:
(1) PREDSJEDNIK TANZANIJE U JEDNOM OD SELA UJAMAA.

DOLE: (2) SELO GATOKE SE DIČI SVOJIM MLADIĆIMA IZ POKRETA UJAMAA.

BISKUPIJA BAUDOUINVILLE U ZAIRE-u
(BIVSEM KONGO-KINSHASA)

Biskup iz Kalemie, koji nas je posjetio lanjske godine, dao nam je dragocjene podatke o svojoj biskupiji, koji će zanimati naše čitatelje željne da upoznaju njegovu biskupiju, njezin rast i potrebe.

POVIJESNI OSVRT

Godine 1883. došli su prvi misionari u pokrajinu Konga gdje se danas nalazi biskupija Kalemie. Ovi su misionari upoznali ljude i kraj, te poučavali stanovništvo u kršćanstvu. Našlo se dosta onih koji su prihvatili krštenje i postali kršćani. Misionari su počeli osnivati župe i to ovim redom: Najprije je osnovana župa u mjestu

Mpala, godine	1885, zatim u	Lubuye	1948,
Baudouinville	1886,	Lyapenda	1948,
Lusaka	1896,	Nyunzu	1953,
Sola	1910,	Mateo	1955,
Kalemie	1917,	Kiambi	1955,
Kala	1933,	Bulula	1959,
Kabalo	1934,	Lumono	1960,
Makutano	1946,	Muntakuya	1967.

U vrijeme kad je u njihov kraj u Kongu došao prvi biskup iz Belgije, gospodin Roelens, trgovina crnim robljem bila je vrlo raširena pojava. Trgovina ljudima prakticirala se svakodnevno. To je misionare zaprepastilo. Biskup Roelens nije mogao mirno gledati tu praksu, on koji je došao propovijedati evanđeosku Radosnu vijest. Stoga je odmah počeo otkupljivati robove i oslobađati ih, a svakom otkupljenom robu omogućivao je i prelaz na katoličku vjeru.

ETNOGRAFSKO STANJE

Po ovome je kraju stanovništvo jako razasuto, a dijeli se u ove etničke grupe: Batabwa, Baluba, Babemba, Baholoholo i Bahemba. Svaka od ovih pet etničkih grupa govori svojim jezikom. Ipak je svima zajednički jezik Swahili, koji je u Africi jako raširen. Propovijedanje Radosne vijesti (Evanđelja) i liturgija posvuda se obavlja na ovome Swahili jeziku. To olakšava rad svećenicima i misionarima.

Razlike među etničkim grupama, kako nas izvještava naš gost — biskup iz ovoga kraja, bile su povodom, da su buknuli nemiri u Kongu u vrijeme nezavisnosti ove države. Ta je kriza ipak svladana, pa sada posvuda u velikim centrima i školama vladaju dobrosusjedski odnosi i mirna koegzistencija stanovništva različite narodnosti.

OPIS KRŠĆANSTVA

Na 390.000 stanovnika ove biskupije ima
141.000 katolika,
8.900 katekumena,
11.000 protestanata,
ukupno:
160.900 kršćana.

Znatniji je, dakle, dio stanovnika nekršćanski.

UREĐENJE BISKUPIJE

Da bi što djelotvornije ostvarila svoje ciljeve, biskupija je razdijeljena na tri dijela: južni, centralni i sjeverni. Broj župa je: 16. Svaka župa ima svoj centar, koji opet ima na terenu nekoliko kapela, škola i pomoćnih stanica, više–manje udaljenih, koje svećenici posjećuju povremeno, u 10–15 dana jedanput.

BROJ OSOBLJA

Domaćih svećenika ima: 21.
Stranih svećenika ima: 44.
Strane braće (lajika): 20.
Kongoanskih Sestara ima: 46.
Stranih Sestara: 42.

Potrebe bivaju sve veće, a zvanja su sada rijetka, čak i kod njih. U velikom sjemeništu samo je jedan bogoslov. Udaljenost između pojedinih župa iznosi po 20, 30, 70 pa i 100 km. Nemaju dovoljno prevoznih sredstava na lošim i blatnim cestama.

ŠKOLE

U osnovnoj je školi 48.436 učenika sa 894 učitelja. U čitavoj biskupiji postoji 5 srednjih škola. Porast školstva uglavnom zavisi od porasta nastavnog kadra, domaćeg i stranog. Taj kadar treba država financirati, jer u protivnom biskup brzo mora doći u škripac radi manjka sredstava. Nemaju tehničkih ni zanatskih škola zbog nedostatka osoblja i sredstava.

MALO SJEMENIŠTE

Sve do 1969. godine imali su, kako javlja isti naš gost — biskup iz Kalemie, tradicionalno sjemenište, ali to nije davalo nikakvih rezultata, jer je duh mladih bivao sve lošiji. Sada primaju mladiće dobrovoljce, koji žele biti kršćanski odgojeni i koji traže novi životni put. Živo se nadaju da će među njima niknuti zvanja. Na predavanja idu zajedno s vanjskim đacima.

Ovako izgleda stanje biskupije Baudouinville, koja se nalazi u sred Afrike. Opis donosimo skoro doslovce prema opisu koji nam je poslao njezin duhovni pastir.

Naš je prijatelj i gost iz Afrike imao toliko povjerenja u nas pa nam je iznio sa svom tjeskobom i mnoge od svojih briga koje ga taru. Evo nekih od njih:

MATERIJALNE POTREBE BISKUPIJE:

1) Hitno je nabaviti jedan Land Rover, ili druga dobra kola za prevoz bolesne djece iz župskog internata u Lusaki do bolnice udaljene 50 km.

2) Nužno je čim prije sagraditi stanove za profesore, posebno one strance (cijena ovih stanova bila bi oko 49.155 američkih dolara).

3) Za liječenje jednog paraliziranog dječaka u bolnici udaljenoj 2.000 km, visina troškova je oko 1.500 dolara.

4) Veći pisaći stroj potreban je samom biskupu.

POTREBE BISKUPIJE U OSOBLJU:

1) Tri profesorice za rad u Obiteljskom institutu.

2) Nekoliko dobrih svećenika voljnih za službu.

3) Nekoliko Sestara sa stručnom spremom, za nastavničku službu, posebno za predavanje engleskog jezika.

Kako se iz gornjih riječi vidi, naš biskup — gost iz Afrike ima puno povjerenja u nas i u naš kršćanski žar i spremnost da pomognemo narodu na putu razvoja.

Istina, neke su potrebe tolike, da nijedna naša biskupija ne bi mogla izići u susret, kao npr. izgradnja onih 17 profesorskih stanova. Moglo bi se, međutim, govoriti o nabavci kakvog vozila za prevoz bolesne djece, jer je poznato, da kod nas fabrike prave odgovarajuća vozila i da ih čak pojedinci nabavljaju.

Živa je nada ovoga uredništva, da će se brzo naći koja biskupija, koja će nabaviti, barem, pisaću mašinu za ovoga prijatelja — biskupa, ako se, možda, koja nadbiskupija ne podići nabavkom auta za prevoz bolesne djece.

U svakoj će ovoj akciji naše uredništvo izvršiti posredničku ulogu s najvećim veseljem.

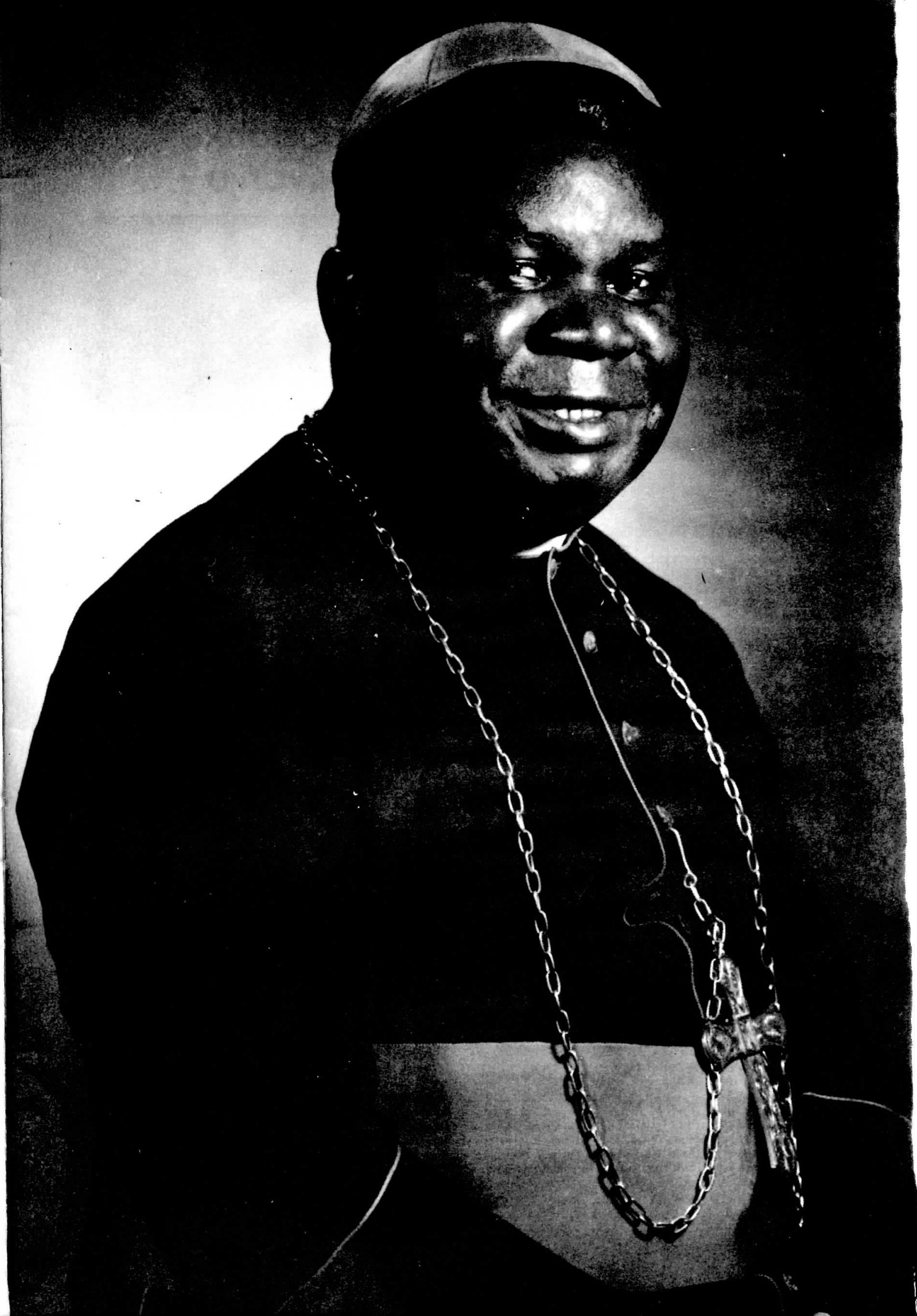

„Djela apostolska"... u usporavanju?

Preveo: Mile Aničić

Sestra Marie Jean-Bernard, u družbi Bijelih sestara 20 godina, 10 godina misionarka u državi Mali, 4 godine upraviteljica juniorata. Diplomirala žurnalistiku (Lille), socijalne i ekonomske nauke (Sorbonne), te doktor socijalnih nauka (Universite Catholique de Paris).

Upravo sam još jednom pročitala „Djela apostolska". I opet ponovo na njih mislim. Dopustite mi da to činim skupa s vama. Dvije misli očito se nameću:

U vrijeme dok nisu postojale agencije, avioni i sve udobnosti putovanja, Pavao nije mirovao. Išao je u Misije – ne u misijski kraj, nego u Misije, nekoliko tjedana, nekoliko mjeseci, godinu i po. Budio je vjeru, osnovao zajednicu, povjerio joj brigu oko daljnjeg rasta Crkve, u Korintu, Antiohiji ili negdje drugdje. Poslije toga bi odlazio, pa se opet navraćao, kad je to trebalo, kad bi ga trebali.

Izgleda, da su nam i prvi misionari Evrope donijeli vjeru na isti način „u prolazu". Treba li u onom „Kako su krasne stope apostola" gledati nešto preživjelo, danas mrtvo?

Od čitanja „Djela" hvata me vrtoglavica. Nisu li apostoli suviše bili hitri? Nisu li hodali suviše brzo? Ili smo mi trome? Nismo li, nastavljajući njihovo djelovanje, postale sporije? Ili su, možda, oni pokrenuti nekom gorljivošću koja je njih izjedala, a koja nas više ne izjeda?

Jesmo li mi „u prolazu"? Isus je prolazio čineći dobro. Nismo li mi suviše usidrene? Došavši raditi za druge, ima tome dosta godina, mi počimamo raditi s drugima, a za mnoge ostaje još najteže da se učini: djelovati u službi drugih, prema onoj „biti na službu nekomu", biti tu da se stavimo na raspolaganje našoj braći u Crkvi ili čovječanstvu, sretne zbog posjeda Radosne Vijesti, koja nam daje smisao životu, spremne omogućiti svima koji žele, da upoznaju istu sreću.

Nije li nam zadatak pronaći način djelovanja Pavlovih Crkava, koje ne mogu biti na štetu Petrovoj Crkvi, nego na korist.

Apostoli u „Djelima" izgledaju neobično pokretni. Od tada, mi smo se motorizirale, i usidrile. Kad ne bih razmišljala, mogli bismo o tome raspravljati i našlo bi se isprika za naš tako spori hod: isprike civilizacijom, različitom kulturom, objašnjenja ekonomskim razlozima, nerazvijenošću koja u ono vrijeme nije otežavala djelovanje, psihološkim razlozima . . .

Da, moglo bi se o tome raspravljati. Istaknimo, također, da u „Djelima" nitko nikome vjere ne nameće. Tek kasnije se to pokušalo . . . Pa ipak, zar mi nismo na pragu jednog važnog prilagođavanja, jedne dobre „revolucije"? Oni koji su, kao i mi, stoljeće ili skoro stoljeće u zemljama koje više nisu misijske, ne trebaju li se ti zamisliti nad tom svojom prisutnošću? Jesmo li opet našli smisao MISIJA s njihovim stručnim apostolima, s vlastitim poslanicima-misionarima? Neće li Pavlove Crkve ponovo steći svoj dinamizam? U mom razmišljanju vidim misionare, koji uzimaju svoj štap i odlaze. Ne varajte se! Ne radi se nipošto o tome, da se kaže „Ciao" ili „Bye-bye", nego se radi o tome da se treba staviti na raspolaganje . . . s uvjerenjem, koje se provodi u djelo, da ono što mi činimo, može učiniti i jedan domorodac, i on će to uskoro i činiti. Na nama je da mu pustimo, da se to ostvari. Što nas prije nestane s toga mjesta, to će vidljivije biti djelovanje milosti Božje i veća uspješnost nekadašnje naše nazočnosti. Usporavanje je samo prividno.

Različiti zadaci koje treba ostvariti, prema prilikama, tražit će mnogo nas, a mi ćemo mnogo i doprinijeti. S osjećanjem opet pronađenog puta, zamišljam, misionari su sposobni dugo raditi uvijek s drugom braćom. Tko je to iskusio, osjeća za tim neku čežnju. „Raditi dugo vremena", jer za jedno razmjerno kratko vrijeme sposobni su svi stručnjaci svijeta, pa čak i nestručnjaci.

Iako je ovo samo razmišljanje, ovo razmišljanje ne protuslovi nimalo prvom. Misionar radi cijelog svog života s različitom braćom, to ne znači s istom braćom, koja, uostalom, više neće biti toliko različita.

Ne poznam boljih uvjeta kako će nastati takvi misionari, nego da to bude jedna međunarodna Kongregacija.

U dobi izbora poziva, kad smo iz svoje sredine, svoje zemlje, svoje kulture poprimili elemente svoje zajednice, mimo usmjeriti svoj život, ne prebrzo, da ne bismo kasnije ustuknuli, prema Sestrama druge kulture, jezika, mentaliteta, da zajedno hvalimo Gospodina, živimo i svakodnevno radimo. To znači stupiti u katolicizam i bratstvo. Ovo bratstvo između nas, koje smo se okupile s četiri strane svijeta iskupile se u Njegovo Ime, bit će otvoreno svima.

Od nas se stalno zahtijeva da pređemo od rada „za" na rad „sa", u službi jedni drugima, slobodno i s ljubavlju. Iskazujući ljubav, pomagati jedni drugima do oslobođenja.

Na pohvalu je mojoj Kongregaciji: koja je išla brzo, barem u početku. Mi smo još na glasu, da mnogo trčimo, ali to nije više u istom zanosu.

Napuštajući razmišljanje o budućnosti, pogledajmo prošlost! Godine 1869, Alžir; 1882, Tunis; 1894, Tanzanija; 1895, Kongo-Kinshasa; 1897, Mali; 1899, Uganda; 1902, Zambija; 1907, Kenija; 1908, Burundi; 1909, Ruanda; 1911, Malavi; 1912, Gornja Volta; – nakon kratkog predaha 1928, Gana; 1938, Gvineja.

Zatim? Kažemo da samo treba ići na teren, da u životu katkada treba i zastati . . . gledajući naše prve Sestre, vidimo da su često bile hrabrije od nas, i već se pojavljuje potreba „povratka na izvore". Međunarodnost je naš križ, naša dika, naše bogatstvo i konačno, veliki dar od Gospodina.

Ako se babilonska kula može promatrati pod vidom bogatstva, koje donosi raznolikost jezika, mi nećemo taj događaj povezivati s uzorom nesloge. Međunarodna Kongregacija, potpuno ostvarujući bogatstvo raznolikosti jezika i kulture, željela bi biti bratska Kula Babilonska. Još više nego kula, dom svima otvoren, da svi mogu ući, ne zato, da bi stvorili neku bezličnu masu, nego gdje bi svatko mogao biti ono što jest uz pomoć drugih, gdje bi se svatko zvao svojim imenom, jer samo u nebu „neće više biti ni Židova, ni Grka . . ." Jednom riječju, opet se vratiti, i služiti Radosnu Vijest. Ako je međunarodnost doživljena, nije li to najbolja misijska priprava?

Kao žena nemam ništa posebno reći, ali kao redovnica-misionarka, da, sigurno . . . moje razmatranje je samo kap vode koja se izlijeva, mali dio one Radosne Vijesti, koju cijeli moj život želi propovijedati. Jesam li to rekla kao žena? Sigurno, ali što to znači? Pođimo, – ne ostanimo na mostu – jer misijski život od nas zahtjeva, da pođemo. Misijska nas djela potiču.

„Idite i naučavajte...”

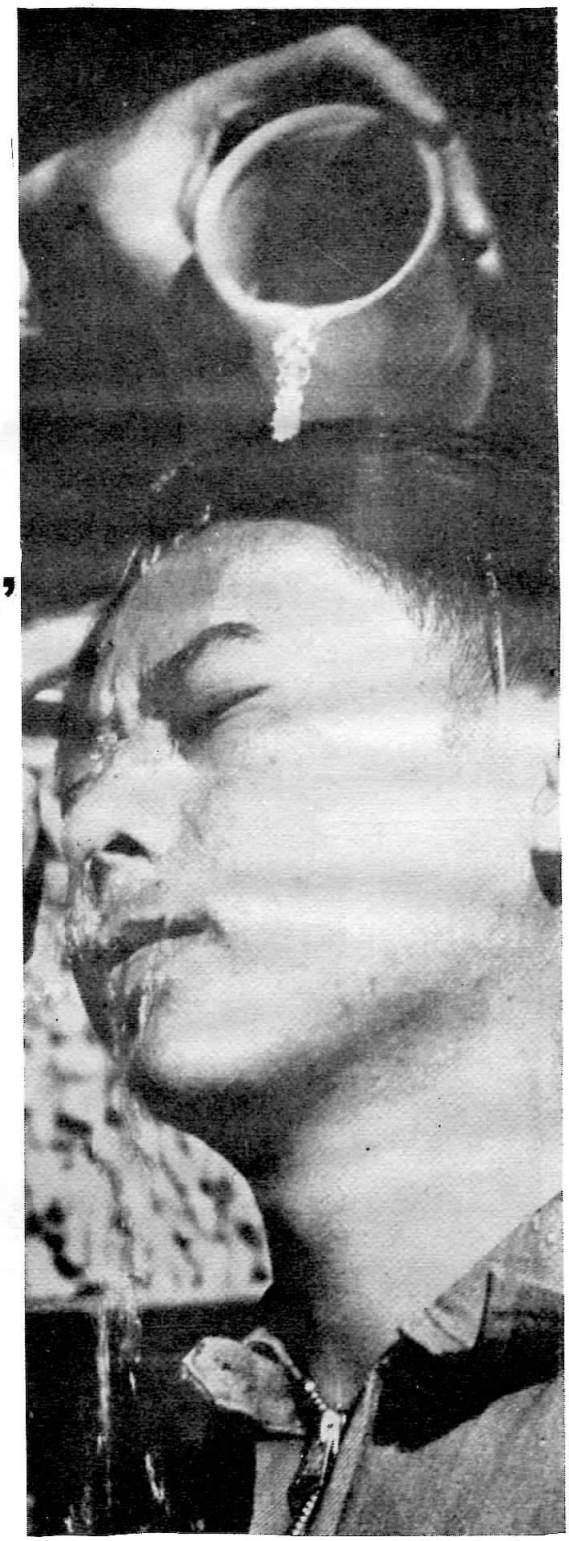

**Moderna vjerska pouka
mora težiti
za razvojem
zrele vjere
ne samo
kod pojedinca,
nego
i kod kršćanskih
zajednica.
Vjerska pouka
mora vjeru
uključiti u život
i tako postati
životni elemenat
djelovanja Crkve.**

(Kard. Wright
pri otvaranju
katehetskog kongresa
u Rimu,
rujna 1971.)

JAPANSKI NAROD CIJENI KRŠČANSKI MORAL

NIGDJE U SVIJETU NEMA TAKO VISOKOG POSTOTKA ČASNIH SESTARA NA BROJ VJERNIKA KAO U JAPANU. NA SVAKIH 63 VJERNIKA JAPANSKE NACIONALNOSTI JEDNA JE ČASNA SESTRA.

*

DJEVOJČICE U DJEČJEM OBDANIŠTU U MJESTU KISHIWADA U KIMONO-NOŠNJAMA. NISU KRŠĆANKE, ALI NJIHOVI RODITELJI IZVANREDNO CIJENE KRŠĆANSKE MOTIVE, KOJI NADAHNJUJU LIJEPO PONAŠANJE.

ŠTO TO NEĆE MLADI NARAŠTAJ?

MLADI SU RAZJARENI. MLADI SE BUNE PROTIV KONVENCIONALNE HIPOKRIZIJE, PROTIV DRUŠTVA BEZ IDEALA, VIŠEG I LJUDSKOG, PROTIV PSIHOLOŠKOG, MORALNOG I DUHOVNOG MEDIOKRITETA PROTIV BANALNE SENTIMENTALNOSTI U UMJETNOSTI I RELIGIJI, PROTIV BEZLIČNOG UNIFORMIZMA (IZ GOVORA PAVLA VI, DANA 25. RUJNA 1968.)

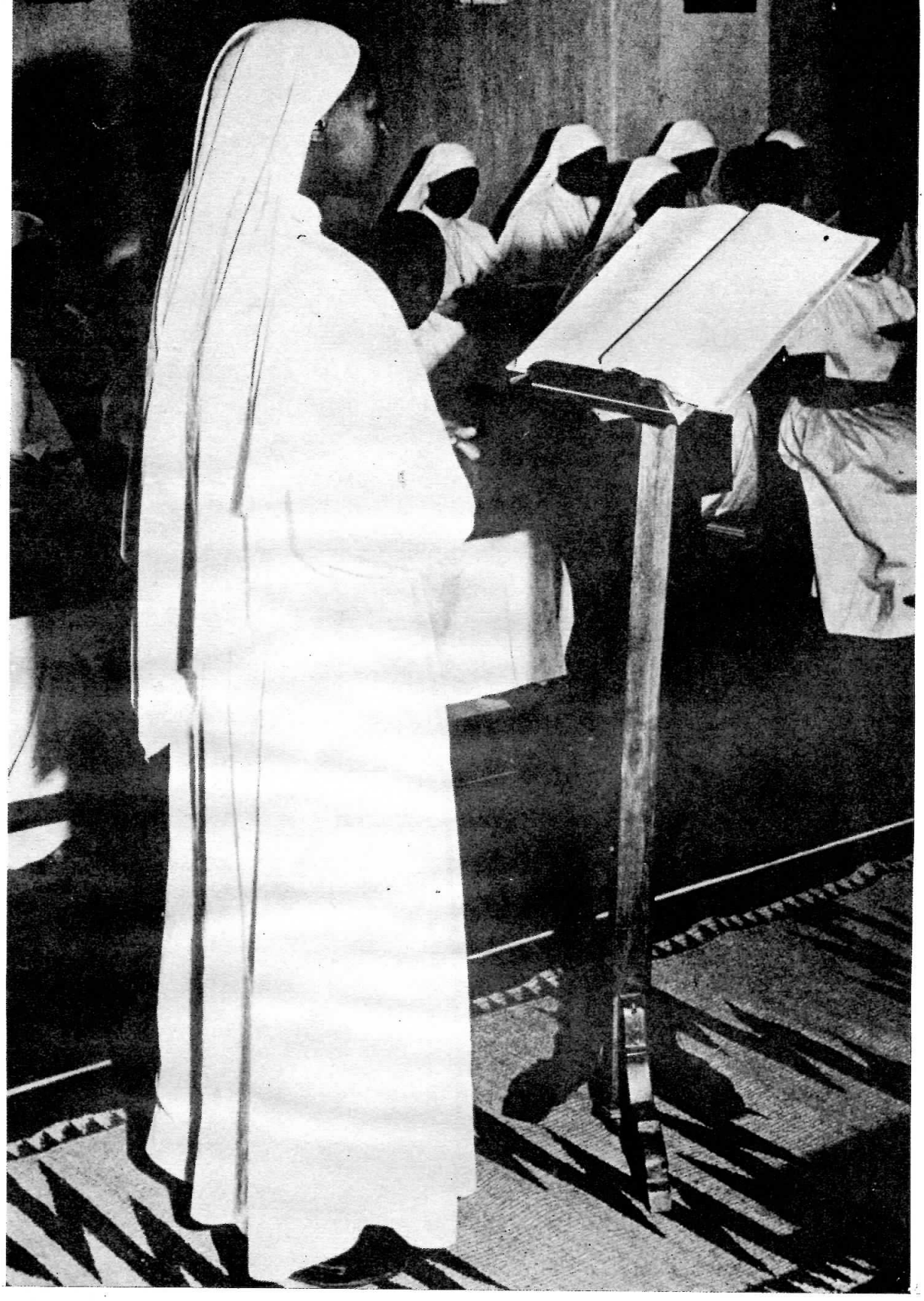

ŠTA SU TO MISIJSKI INSTITUTI

POD POJMOM MISIJSKIH INSTITUTA PODRAZUMIJEVAJU SE REDOVI, KONGREGACIJE, INSTITUTI I UDRUŽENJA MUŠKA I ŽENSKA KOJA RADE U MISIJAMA.
MNOGOBROJNI SU MISIJSKI INSTITUTI NASTALI U SAMIM ZEMLJAMA ZA EVANGELIZACIJU.

NA SLICI: SESTRE IZ BENEBIKIRA, ČLANICE INSTITUTA OD PO PRILICI 300 SESTARA, RADE U KONGU I U RUANDI.

AFRIKA ZOVE

DANA 18. SIJEČNJA 1972. DOBILI SMO PISMO OD GOSPODINA ALBERTA ONYEMBO, BISKUPA IZ K I N D U – A (DRŽAVA ZAIRE, BIVŠI KONGO–KINSHASA).

PISAO GA SAM NAŠ PRIJATELJ BISKUP IZ OVE AFRIČKE DRŽAVE NA NAŠEM HRVATSKO-SRPSKOM JEZIKU. SMATRAMO DA JE TO PRVO PISMO, KOJE JE JEDAN BISKUP ROĐENI KONGOANAC NAPISAO NA NAŠEM JEZIKU, A RADI SADRŽAJA, ZNAČAJNOG ZA SVE KATOLIKE KOD NAS, DONOSIMO CJELOVITI TEKST TOGA PISMA, KOJE GLASI:

KINDU, 9. JANUARA 1972.

PISMO PREUZVIŠENOM BISKUPU SARAJEVA

PREUZVIŠENI,

Evo dodajem s mojom molbom još breme, na teret vaših već mnogobrojnih briga. Moja biskupija, izmučena pobunom (rebellion) 1964. godine, tri puta je veća nego cijela Belgija. Radi nedostatka svećenika tri misijske postaje ili župe su još uvijek odonda zatvorene, na veliku tugu tih stanovnika. Samo ih pokadkad posjeti misionar iz susjedne misije. Imam dvadeset i tri svećenika za petnaest misijskih postaja ili župa. Od toga imamo u gradu Kindu tri velike župe. To je premalo kad između tih dvadeset i tri ima starih čije je zdravlje slabo. Pa onda više škole koje okupiraju više svećenika kao profesore.

Preuzvišeni, mogu li se nadati da će moj vapaj za pomoć naći odjek kod vas? *Hoćete li Vi pozvati ljude dobre volje za moju izmučenu biskupiju da bih mogao otvoriti barem jednu napuštenu misiju, ili nadomjestiti svećenike u školama, da bi se oni mogli baviti pastvom?*

Urođeničkih svećenika ima samo tri; jedan od njih je moj vicaire general star 58 godina. Samo su tri mladića otišla u veliko sjemenište, a to je jako malo.

Hoće li biti moguće da mi pronađete jednu redovničku (mušku) udrugu bilo Franjevaca, Dominikanaca, Kapucina, Salezijanaca ili Isusovaca, koji bi se htjeli zauzeti za naše misije. Oni bi mogli preuzeti rad na koji bi radije pristali: predavati kao profesor u College, ili Katehističku školu, ili raditi na župama pastoralnu službu.

Računam posjetiti po prvi puta Vašu lijepu zemlju u ožujku 1972. Po Vašem posredovanju želio bih odmah početi pismeno se sporazumijevati s kojom od tih Udruga koje će nam dati buduće misionare.

Ufajući se da ćete mi odgovoriti pozitivno, primite, Preuzvišeni, moje najveće poštovanje.

A. Onyembo

Mons. Onyembo Albert,
Biskup K I N D U-a (M a n i e m a)
Republika Zaire.

*

Što ćemo odgovoriti našem gostu, kad u ožujku dođe iz Afrike?

Za sada mi je poznato samo to, da postoji jedan svećenik, koji je spreman povesti brigu za školovanje jednog mladog bogoslova iz biskupije našeg gosta, *kako bi ovaj preuzeo jedno mjesto od spomenutih kritičnih mjesta. Možda, naši vjernici, redovnici–svećenici i biskupi imaju mnogo ljepših planova, kojim će razveseliti našeg gosta za koji dan, kad stigne iz žarke Afrike u našu hladnu zemlju.*

Ovome će uredništvu biti posebno veselje, ako mognemo gostu, mjesto buketa cvijeća, pružiti pregršt naših lijepih ponuda za misijsku saradnju s biskupijom Kindu u ovoj prijateljskoj zemlji u Africi.

Iz urednikovog ugla

Uspoređujući našu misijsku djelatnost s onom drugih naroda, vidimo da se ne možemo hvaliti.

Pokraj onoga što nam je nemoguće učiniti za Misije, a čime se ispričavamo, mnogo je toga što možemo učiniti, a ne činimo.

Ne možemo, dakako, biti zadovoljni samo pokretanjem misijskog časopisa, ako uz to ne budemo spremni na suradnju u širenju misijskih informacija kod najširih slojeva našeg naroda, i ako sami ne budemo gajili misijsku kulturu.

Zajednički ćemo tražiti odgovore na pitanja:

Što mi možemo učiniti za Misije, a ne činimo?

Što se na tom području od nas traži?

Nitko od nas ne zna i ne može riješiti sve probleme, a zajednički možemo mnogo učiniti za rast Crkve kod nas. I nadalje. Jedino misijska Crkva raste, nemisijska zakržljava.

Sigurno nećemo dopustiti da „Radosna vijest" bude rijeka, jer svi znamo da ona mora biti na svijetu.

Želimo informirati i biti informirani o svemu što se odnosi na Slanje Crkve u svijet. Samo o tome i ni o čemu drugom.

Odavno smo željeli da se u proljetnom cvatu naše štampe pojavi i jedan isključivo misijski list. Vjerujemo, da se pojavi časopisa, koji ima za cilj: misijsku informaciju i kulturu kod nas, vesele svi naši vjernici jednako kao i svećenici.

Stoga, s pouzdanjem u Onoga koji nam je obećao svoju prisutnost tamo gdje se barem dvojica sastanu u Njegovo Ime, potpisujem ovaj prvi broj „Radosne vijesti".

Urednik:
Zvonimir Baotić

MUČENIK BOŠKOVIĆ

Obitelj Bošković se je proslavila sa više svojih izdanaka, a ne samo sa jednim, Ruđerom.

Bilo je u obitelji Boškovića i drugih velikih ljudi. Mi želimo upoznati Nikolu Boškovića.

Nikola je bio nečak sofijskog nadbiskupa Marka Andrijašića. Ovaj crkveni poglavar je poslao nećaka Nikolu na studij u Rim. Bilo je to 12. svibnja 1723. godine. Dječak Nikola je trebao, nakon priprave za svećenika, postati pomoćnik svom stricu, spomenutom bugarskom nadbiskupu. „On je mladić izvrsna karaktera i najboljeg vladanja", — tako je stric preporučio kardinalima svog nećaka Nikolu u želji da ga prime za studenta bogoslovije u papinskom kolegiju o kojem se brinula Kongregacija za Širenje Vjere.

. . .

Što je bilo s tim izvrsnim mladićem, i zašto smo ga oslovili riječju „mučenik" Bošković, kako to ova slika pokazuje?

Već sam tražio odgovor na ovo pitanje u nekim obiteljima Bošković — a tih je mnogo — ali mi nisu znali odgovoriti. Zna li, možda, tkogod od čitalaca, nešto o njemu? U svakom slučaju o Nikoli Boškoviću će biti riječi na ovom istom mjestu u slijedećem broju ovog časopisa.

Zvonimir Baotić

NAŠE VIJESTI

Dana 29. veljače 1972. Misijsko Vijeće Biskupske Konferencije Jugoslavije održat će svoje **prvo redovno** zasjedanje u dvorani Misijske Centrale u Sarajevu. Delegatima svih naših biskupija i nadbiskupija, koji će ovih dana stići u Sarajevo, upućujemo najsrdačniju dobrodošlicu.

Svima vjernicima preporučujemo u molitve njihov rad i zalaganje za Misije.

* * *

Početkom ožujka 1972. dolazi nam u posjet gospodin biskup Albert Onyembo. Ovaj duhovni poglavar predvodi ljubavlju Božjom vjernike biskupije Kindu u afričkoj državi Zaire-u (Kongo Kinshasa). Nadamo se da će naši vjernici dočekati s kršćanskom ljubavlju dragog gosta. U samom Sarajevu će župnici najaviti vjernicima njegov dolazak u pravi čas.

* * *

Uredništvo „Radosne vijesti" poziva sve one koji ljube Crkvu, da surađuju na upoznavanju Misija i na širenju misijske kulture.

Papinska Misijska Društva

PAPINSKO DRUŠTVO SV. DJETINJSTVA IMA ZA CILJ GAJITI LJUBAV ZA MISIJE KOD DJECE, TE NJIHOVIM DOPRINOSOM GRADITI OBDANIŠTA I ŠKOLE U MISIJAMA.

IZRAĐUJEMO ZA CRKVE:

sve vrste oltarskih svijeća,
2, 3, 4, 5 i 6 kom. u 1 kg.

za svetu pričest i krštenje
od 10 i 20 kom. u 1 kg.

sve vrste svijeća sa svetim slikama

žutovoštane svijeće od:
100, 80, 40, 15 i 10 kom. u 1 kg.
kao i sve vrste većih svijeća

od vašeg voska i ugaraka od svijeća
prerađujemo svijeće po vašoj želji

u našoj radnji možete dobiti:
svijećnjake za oltar, dušice za vječno
svjetlo kao i čaše i sl.

svijećarna „Ratković"
osnovana 1908
Sarajevo, Titova 93
telefon: 23-934